

ŠIBENSKI LIST

POSTARINA PLACENA
kod pošte 4100 ZAGREB
TISKANICA

BIBLIOTEKA "JUĐA ŠIBGORIĆ"
59000 ŠIBENIK

POŠTARINA PLACENA
KOD POSTESBOODA SPLIT

a 6.

ŠIBENSKI LIST

GLASILLO SOCIJALISTICKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

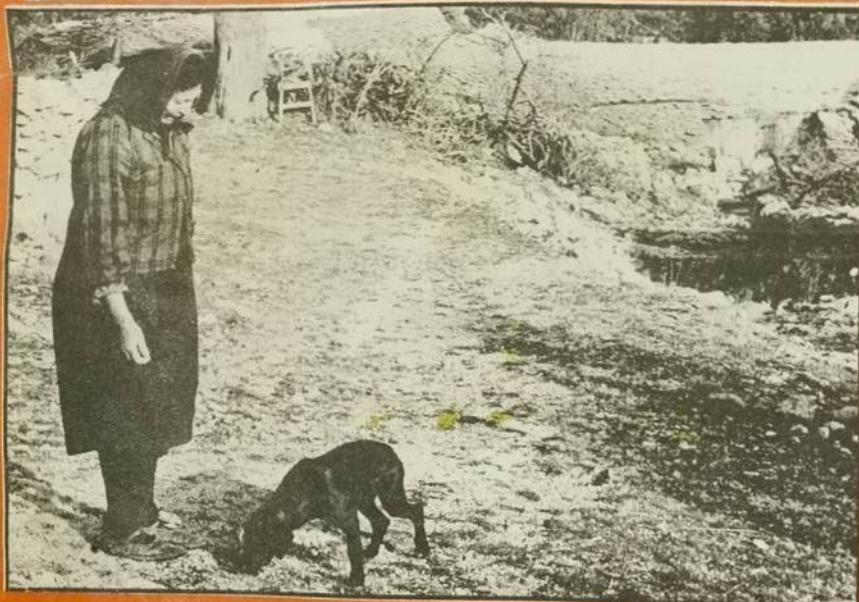
GOD. XXIX
BROJ 1377

IZDAVAC, INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 15. ožujka 1990.

CIJENA
3 DINARA

POLEMIKE

**U OVOJ ZEMLJI
SE NAJVISE GRADILO,
RUŠILO I ODUZIMALO
PO MJERI VLASTI
A NE PUČANA**

Pred nama je vrijeme rasprave o novom ustavu, denacionalizaciji, promjena u eksproprijaciji i kriterijima pravne naknade podruštvivanja građevinskog zemljišta, statusu mjesnih jedinica i instalaciji zajamčenih gradanskih prava ili ići. Sve čim se zaklinju (kao što su to sedamdeset godina radili komunisti) da ćemo preko noći postati pravno država

Stranica 8.

KOLIKO SU
OPRAVDANI, A KOLIKO
NEOPRAVDANI
ZAHTEVI JEDNOG
DJELA RAŽINSKIH
PROIZVODAĆA

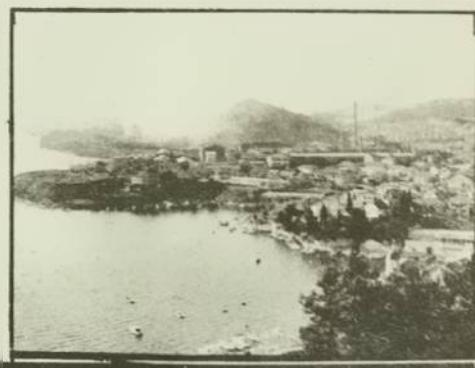
Želje i zahtjevi
veće od mogućnosti

Što stvarno znači preraspodjela osobnih dohodata? U čiju korist i na čiju štetu? Koji su to radnici koji bi trebali dobiti više, a koji manje i kako izvršili preraspodjelu u situaciji kad je osobni dohodak ogromnog broja radnika na granici socijalne? Koliko sadašnji zakoni, a da ne govorimo o određenim retorskim opredjeljenjima uopće dopuštaju razmah takve svijesti po kojoj cilj opravdava sredstvo, odnosno koliko je opravданo traženje nečeg za što nisu ispunjene odredene zakonske pretpostavke?

Stranica 3.

EKOLOGIJA

**TEF
bez
dima!?**

Mislimo da su sada nerealne priče o potrebi preseljenja TEF-a na drugu lokaciju, ali i mogućnosti prestrukturiranja postojeće proizvodnje – ističu u TEF-u. Cilj nam je i već je prihvacena strategija da podignemo tehnološku razinu proizvodnje i riješimo sve postojeće ekološke probleme, kako bi i ova turistička općina, u kojoj je svima nama potrebna čista okolina, i TEF mogli nesmetano kažglistirati

Stranica 4.

FOTO-VIJESEN

Predstojeće višestračko odmjeravanje snaga trebalo bi biti uistinu fer nadmetanje partija za glasove Šibenskih birača. To je temeljno ustavljene sasanka što ga je s predstavnicima stranaka koje su do sad osnovane na području od Murter do Rogoznice imao Šeša Baranović predsjednik Skupštine općine Šibenik. Skupu su prisutvali izaslanici Saveza komunista, Saveza socijalista Hrvatske demokratske zajednice, Hrvatske demokratske stranke Hrvatskog socijalno-liberalnog saveza, Hrvatske demokratske kršćanske stranke

Predizborna upoznavanja i dogovaranja

Foto: Boris KALE

i Saveza zelenih. Predsjednik općinske izborne komisije Igor Lučev iznio je osnovna pravila predizborne

(i izborne) igre, uvjeravajući prisutne da će sve teći prema utvrđenim pravilima izbornog ponapanja

IZMEĐU DVA BROJA

U nevolji - složni kao jedan!

Foto: Davorko BLAŽEVIĆ

Zapadni dio Šibenske općine upravo doživljava masovno političko budenje, pačak i svojevrsno nimalo uobičajeno zbljžavanje, renesansu dobrosusjedskih odnosa i jedinstva. Do jučer situacija je bila bitno drugačija, ni izdaleka tako idilična, naprotiv, prekid na vezama između dva susjedna mjeseta zapadno, priobalnog dijela komune bio je redovno slanje stvari Šrimari, Tribunjci, Vodičani, Piročani i Murerani živjeli su svaki svoj život. Često umnogomu suprotnstavljenih interesa, različitog načina razmišljanja i uz podstata međusobnog optuživanja. Svakom naselju uz more vlastiti interes i brižni probitak bio je ishodište i cilj svake aktivnosti, pri čemu se nije mnogo marilo za interes ili mišljenje susjeda. Turizam je donio neodječivano laku zaradu i skokovit rast standarda, a u takvim prilikama čovjek nikada ne nauči cijeniti pravi izvor i uzrok dobru životu, vjerujući da je poslije tek velikodušni dar s neba. Pa ako je sve dobro od Božja, sve zlo na može biti ni od koga nego od općine! Voden i takvom logikom preko nači obogaćeni stanovnici naselja uz more u novije vrijeme, osokoljeni općim društvenim neplikama i sve prisutnjom anarhijom, blatom i kamjenjem rado se nabacuju prema općini i njezinim funkcionalima kad god se pojavi kakav problem, teškoča, kad naraste mješeno lokalno nezadovoljstvo i dok animozitet prema gradu kad se diže općinskim službi raste, na

drugoj strani se odvija proces užajamnog približavanja do jučer zavadenih susjeda. Za to su ponajbolji primjer odnosi između Vodica i Tribunja gdje je hladni rat bio dugogodišnje stanje mjesnih duhova, jer se manji Tribunj osjećao doslovce ugroženim pred naglim razvojem -velikog brata- iz Vodica. Uostalom, punje samo nekoliko dana Tribunjci su dostavili -općinskoj administraciji- svoj prosvjed sročen na oko 26 stranica u kojem su među ostalim optužuju svoje susjede u Vodicama da su otimali njihovu zemlju, da su govorili spremni polagati pravo da od njih zahtijevaju -ratne reparacije-. No sve se to lako dade zaboraviti a međusobne grijehе oprostiti kada se pojavi zajednički neprijatelj. Ovoga puta u osobi i ekspanzivnoj gradnji na ovim prostorima već -čuvenog Helnera- koji je poslije osvajanja Pirovca krenuo u pohod na Šrimar, Vodice i Tribunj Šrimari, kojima čini se ovog trenutka Helnerovi apartmani projekti najobziljnije organiziraju zajednički protestni zbor pred starom Šrimskom školom kako bi polpomognuti tribunjsko vodičkim glasovima izrazili ne samo svoj bunt već i zaustavili Helnerov graditeljski -imperializam-. Bilo je svojedobno tako i u Pirovcu ali su se strasti stišale a ambiciozni novosadski graditelj uime mira i svojih budućih investicija porušio svoje nezakonito podignuto skladište i nastavio biznis. Građevinsko zemljište kupovao je

od Pirovčana dokumentaciju za gradnju ishodio u Skupštini općine i Pirovac ga uz sva svoje nezadovoljstvo i sav još nije mogao zaustaviti. Slično je i drugdje. Prema tomu i Tribunjci i Vodičani, a sada i Šrimari morali bi se ponajprije sjetiti svoga vlastite udjela u radnju problem, jer sve je poteklo ipak od njih koji su u Ŝelji za zarađom prodavali svoje parcele i kuće onomu tko ponudi više, pa zvao se on i Helner. Sada doista treba pod povećalo staviti moralnih istih ljudi koji se dižu na noge protestirajući protiv daljnje naseljavanja njihovih rojesta protiv došlaka koji imaju ambicije da upravljaju njihovim naseljima, koji bi htjeli da ih u krajnjoj liniji vrati otkud su došli i ponovno dodu u posjed svojih nekadašnjih starih. No, tako to ide, pa je zauđ danas ići s batnom pred zgradu Skupštine općine i rušiti općinsku vladu, zauđ je i graditi lažno jedinstvo i prijateljstvo s dojucerašnjim lošim susjedom i na ovom tlu pokušavati atrimirati politiku mitingašenja o kojoj su i sami domaći mitingaši s gnušanjem i prezirom govorili kada su tako skupove neki drugi -nezadovoljnici- predvodili. Narod kaže -ne možeš imati i ovce i novce- i sva je isilna zapravo u tomu, pa bi se i ovaj Šibenski zapad mora končano maštili za džep, pa kad zašuška papir konveribilnog mirisa možda bi bio red da se sjete njegova porijekla — to je najmađ od onih prodanih -ovaca-

REFLEKSI TJEDNA

TRŽIŠNI SJAJ „SOLARISOVA“ SUNCA

Foto: Petar GARDIJAN

-Solaris- je ovih dana doživio veliku medijsku prezentaciju. Adaptiranjem na privrednu retoriku „Solaris“ je mnoge novinare društveno političke radnike i građane našao zatećene. Licitiranje sadržajima izvanpansioniske potrošnje, kojom se nekada u jadranskom ugostiteljstvu izazila ekonomika opravданost za ogromna ulaganja u hotelska, kamperška i mješovita naselja, mnogima je djelovala kao atak na društvenu imovinu

Od kritike sumnječavosti i hvale s oprezom za licitaciju, -Solaris- je već na prvoj licitaciji prodao grozne izvanpansioniskih sadržaja. Očekivali je da će se javiti kupci i za zavoreni bazen teniska igrališta, čamce i daske za jedrenje.

Što je to u -Solarisovu- poslovnom poduhvalu novo što bi predstavljalo herezu boljevičke ideologije u ekonomiji?

Svim socijalističkim ideologijama do juče je bilo strano da se može zaraditi na samom kapitalu. To zato jer kapital je ideološki predstavlja sredstvo za eksploraciju radnika. Odmah se zato upitajmo, kako bi se pravili -Solarisovci- da je ideja o većoj zaradi prodajom izvanpansioniskih sadržaja na određeno vrijeme (čitaj prodaju kapitala), nego ih koristili u vlastitom aranžmanu, pala na um -juče- i ujesteo -danas-

Malo li se od nas pita, gdje je kritika svih naših propusta i gubitaka društvenog kapitala, kritika što smo se prema društvenoj imovini odnosili zaista krajnje mačehinski i umjesto punе podrške za gazdinsko ponašanje za to kako zaraditi što više odnosno kako društveni kapital oploditi što brže, mi pionirski u svijetu svakodnevni čin -Solarisa- izlažemo različitoj sumnjičavosti. Kako onda mi možemo očekivati od stranog kapitala da svoj kapital uloži kod nas u turističke, industrijske ili druge sadržaje a da iz tog ulaganja (iz svog kapitala) ne vidi svoj interes — profit vaći nego što bi ga ostvario u svojoj zemlji koju sigurno voli više od nešta?

Možemo li stoga -Solarisovu- prodaju zvati rasprodajom društvene imovine? Može li se prodajati terena na određeno vrijeme za izgradnju hotela, turističkih naselja, trgovina, tvornica i dr. zvati rasprodajom Jadrana, Hrvatske, Jugoslavije? Hoćemo li dalje robovati ideologiju da će nas netko oplačkati? Dokle ćemo po cijenu niske (i nikakve) akumulacije,

rijeti za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SA Hrvatske, broj 2829/1-1978 -Šibenski list- oslobođen je osnovnog poreza na promet TISAK; NITRO -Slobodna Dalmacija- Split
OGLASI: 1 cm/1 stupac 30 dinara. Cijela stranica 1500 dinara. Mail oglasi, obavijesti građena i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.
Naknada 3000 primjeraka

ŠIBENSKI LIST

**U TLM-u IZABRANI NOVI RUKOVODIOCI
POJEDINIH DUELLOVA PODUZEĆA. POSAO KOJI IH
OČEKUJE NEĆE BITI NIMALO LAK**

U promjene zasukanih rukava

Novim razinskim direktorima velika prepreka u budućem radu bit će i dosadašnja trama i neefikasna organizacija rada koju će oni morati mijenjati ukoliko žele zadržati sadašnje pozicije i osigurati naklonost radnika

Zdravko Petković, generalni direktor Poduzeća TLM - Boris Kidrič predložio je a Radnički savjet prihvatio i da lako inauguriše novi rukovodilac garniture u ovom najvećem radnom objektu poduzeća. Novi direktori koji su se developeira po prvi put nešta na tim odgovornim funkcijama samo logično posljedica važećeg Zakona o poduzećima, ona sudeći barem prema onom što se može nazvati nekekrim dosadašnjim razinskim prilikama, predstavlja za ovo Poduzeće značajnu novost i slevnito ovježenje. Nova garnitura prvih rukovodećih ljudi zasigurno će po samom razvoju situacije čistom inercijom, ali zahvaljujući novim reformskim obilježjima krenuti u klanjanju svega onog što se zahvađaju jednom, do sada, nefunkcionalnom i sterilnom sistemu u ovaj fenički stiglo nakupiti.

Teškoćama u susret

Što na tom putu čeka nova rukovodstvo? Situacija nije nimalo dobra u niti jednom dijelu Poduzeća. U tvornici aluminijske Ražine, koja je zahvaljujući pogonu -Elektrolize- nosilac proizvodnje primarnog aluminijskog leškota će biti najveća. Cijena aluminijske na svjetskom tržištu blagojilašnju putanju što gotovo kašaljimici djele u ukupan rezultat povešanja. A cijene glinice na svjetskom tržištu jednostavno bujuju i velika su predviđanja da će njihov rast iznositi velikih 45 postotaka više nego tajni. Dobri poznavaoci prilike tvrde da će u tim odnosima za ostvarenje marginalnog profita pri proizvodnji aluminijske biti potrebno oglaviti cijenu od 1610 dolara po toni, a taka cijena aluminijske na svjetskom tržištu teško će se doslovati. Pored ovog značajen prisustak na poslovanje i likvidnost ovog dijela Poduzeća vrši će i projekti modernizacije po-

sljedeće elektrolize čija se zadevajuće prve laze očekuje ove godine u preradivackim pogonima situacija nije nimalo bolja. Tamošnju proizvodnju karakterizira stalni pad narudžbi i kvalitete proizvoda. Uz to kroničan je nedostatak planova proizvodnje škarti značajno raste, a zabilježen je i značajan rast troškova proizvodnje Novom rukovodstvu, dakle, predstavlja u kojima će valjati zasebni rat.

Godina preokreta

I drugi dijelovi ovog aluminijskog kompleksa isto tako nisu lišeni problemi prošlosti. U lozačkoj tvornici nakon zatvaranja elektrolize nije se daleko odmaklo u pronađavanju nekih novih supstitucijskih programa. Neki značajniji pomaci učinjeni su u programu itačnog lijeva što se pokazalo kao nedovoljno posebno na planu zapošljavanja većeg broja radnika koji su se nakon gašenja elektrolize pokazali kao tehnološki višak. Proizvodnja u -Elemesu- duboko je vezana uz hirovilo svjetsko tržište koje ne poznaje niti priznaje bilo kakve slabosti. -Elemes- relativno dobro pliva u tim nestabilnim vodama ali time sigurno ne prestaje glavobolja stručnog tima ovog dijela Poduzeća TLM-a na čijem se čelu nalazi najmlađi ražinski direktor.

Godina kojoj je prvo tromjesečje pomalo na izmaku u TLM-u je proglašena godinom preokreta. Nismo ušao posao ne očekuju ljudi koji su upravo zasjeli na prva i najdugovremene mjeseca u Poduzeću. Hoće li oni ovu godinu završiti na šitu ili bez njega pouzdano ćemo znati kad godina prođe i kad se satini računica ukupnog poslovanja koja će u velikoj mjeri ovisiti i o angažmanu prvih ljudi Šibenskog proizvođača i preradivača aluminijske.

N. URUKALO

Pred već obavljenog izbora i imenovanja novog direktorskog tima, primač najekualnijeg događaja kojim se u posjeduje vjeme bave organizacije sindikata i Radnički savjet Poduzeća TLM - Boris Kidrič - svakako pripada nezadovoljstvu radnika pogona -Elektrolize- i stare -Ljevaonice- koje je već nekoliko puta manifestirano i kratkotrajnim obustavama rada. Nezadovoljni uvjelima rada ali i visinom osobnih dohodata elektrolizeri i ljevači zahtijeli su hitno razmatranje zahtjeva koji su nakon nekoliko žutih, ali i velo korisnih raspolaganja Koordinacijskog odbora sindikata sintetizirani u dvadesetak zaključaka u kojima se navode razlozi i traže rješenja za još niz stvari zbog kojih je u ovim pogonima nezadovoljstvo radnika kuliniralo štrajkovima.

Što se traži?

Elektrolizeri i ljevači prvenstveno traže place od kojih se može živjeti i zahtijevaju da one budu uvedene za rad u smjenama i za rad u teškim i požnolj teškim uvjetima. Utrošak se zbog poznatih mjeri SIV-a ne može udovoljiti toma zahtjevu, katu oni radnici tražimo da se unutar Poduzeća izvrši preraspodjela osobnih dohodata.

Radnici ovih pogona traže i hitno preispitivanje raspodjele ušteda i uspostavljanje pružanja ušteda u drugim organizacijskim jedinicama, a zatim se i za preispitivanje organizacijske sheme, jer smatraju da su pojedine službe nefunkcionalne i nepotrebne a kvalifikacije kao i neki nazivi radnih mjesteta izmišljeni. Nadalje, zahtijeva se preispitivanje i pronađenje mogućnosti za skraćivanje radnog vremena na pet sati rada, spominje se izmjena pravilnika o higijensko-tehničkoj zaštiti i traži se i poboljšanje kvaliteta toplog obroka. Posebni zahtjevi su postavljeni kad je riječ o invalidima rada, a najinteresantniji je da startna osnova osobnih dohodata prije nastanka invalidnosti bude osnova za ostvarenje svih budućih prava.

Realno ili nerealno

I premda to nije sve, zahtijevi radnika -Elektrolize- i stare -Ljevaonice- iako u cijelosti podržani od organizaci-

je sindikata, treba lo reći, puni su nedoračanosti, gotovo šupljivci. Oni u velikoj mjeri odražavaju slavne želje ljudi zaposlenih u ovim pogonima, koji su u tehnološkom lancu proizvodnje aluminijskog barem što se uvjeta rada tako daleko najčešći, ali isto tako oni ne govore o vlastitim slabostima i o onim stvarima koje su dugi nu godina bile kontraproduktivne. Niže nimalo pravedno zahtijevati ponekad gotovo ultimativno tražiti, našlo što pretazi okvre realnog (plaće 1000 DM), a pri tome zabavljati i zanemariti vlastno utječe u neproduktivnosti,javašluku i permanentnom porastu bolestovanja u vrijeme poluprovrednih radova. Teško se misli s nekim zahtjevima pored kojih nije istaknula niti mrvica samokritičnosti, jer tako ispadaju da krvica leži unutar u drugom i u medu drugima, a pri tome se vlastite slabosti okrivljuju galamom ili projektom.

Nikto se nije sjetio kazati da osnovni problem -Elektrolize- leži i u njenom tehnološkom višku radnika, zbog čega radnici nisu nimalo krv, ali problem je tu i ne može se zaobijati. Nikto uostalom nije odgovorio što povodenje plaće gotovo za dva puta znači u proizvodnom smislu, odnosno kako bi i proizvodnja u ovim radionicama bila povećana i preprodijevana. Što stvarno znači preraspodjela osobnih dohoda? U čiju koncu i na čiju štelu? Koji su

Mogućnost nemogućeg

Niko, naravno, radniku -Elektrolize- i ljevačima -Ljevaonice- ne može oduzeti pravo na prospekt i zahtjev. Bio bi bezumno ne saslušati ljudi koji su redno gledano zbog teških uvjeta rada u pogonima u kojima rade i najčešće u pad standarda i slabu zaštitu. No ostaje pitanje realnost određenih zahtjeva uzimajući u obzir društvene i majči u vodu ekonomije, te teško prepoznavajući abuzivne i tako prevedeno okruženje kada dobri dio zahtjeva radnika ovi pogoni zastupaju se četiri hiljade i petсто osoba, a osim toga, da je isto da se u traženju zahtjeva i doista prekorači granice teško i zato u području nemogućeg.

N. URUKALO

ŠUTNJA ZA EGZISTENCIJU

AKTUALNO

Im je dio (kancelarijskog) prostora usputio u Dom boraca i omladine. Sio će ovako obnovljena škola ponuditi treba da tako provjeriti ili bar vjerovati da ovaj put neće biti testling za nervni sustav sporadičnih aktera ova grada (svi koji su -izvozili- i prije završene obuke) kojima će čak i položen vozački ispit biti premala neknada za sve

ono što su tokom ovi dva mjeseca (posebno finansijski) izgubili. Želju, sigurno je neće nadoknadi, iako da se pitanje o tome iko su neviđeni akteri ove višemjesečne zavrzame čini odvet lachim i sumnim. Čak i ako i kada budu poznati, po onoj -iako se i dogodi da nikoga zla pogodi moglo je i survit gore- Štetu će sasvim sigurno davanje prije toga nadoknadi sami kandidati!

D. ŠOKO

TEF bez dima!?

TEF-u je odobren talijanski kredit u visini od dva milijuna dolara namijenjen nabavi novog suvremenog sistema za otpreštanje plinova čime će se zagadavanja u poljoprivredi spriječiti. Ulaganje u taj sistem bit će inače teško oko četiri milijuna dolara a uz talijanski kredit sredstva će se namaknuti i iz domaćih izvora. Jedan od uvjeta za dobivanje talijanskog kredita bio je da se nijima kupi oprema talijanskog proizvođača s kojim je već potpisana ugovor. Prema rječima Nikice Dukića, direktora razvoja u TEF-u, nije je o već provjerenoj opremi koja se koristi u Italiji pa nema nikakve opasnosti da se ona kada bude montirana na postrojenja pogona - Ferolegure - pokala neefikasnom.

Budući da se radi o ulaganju u nešto što ne stvara dohodak nešto što je nužnost ali u isto vrijeme i luksuz u našoj sve opterećenjo i ne baš razvijenoj privredi postavlja se pitanje na koji će način sredstva kredita biti vraćena i koliko će opterećenje taj izdak predstavljati za normalno poslovanje TEF-a. Petar Rajević, v.d. glavnog direktora TEF-a ističe da se u tom kolektivu na ulaganje u zaštitu zraka gleda kao na nešto što je prijevo potrebno i da problema s vraćanjem vrlo povoljnog kredita neće biti. Što se pak radi održavanja novog postrojenja za otpreštanje ono će se najvećim dijelom finansijskim sredstvima što se ostvara preduzimanjem manganske prahine koja će se novim sistemom vraćati u proizvodnju.

U TEF-u je počala i realizacija drugog, kako oni kažu značajnog projekta koji se također odnosi na zaštitu okoline. Riječ je o izgradnji propan-butani stanicu za koju je pripremljena sva dokumentacija, zatvorena je i finansijska konstrukcija a da bi radovi počeli čeka se još samo dobivanje gradjevinske dozvole.

— Izgradnjom te plinske stanice — kaže Nikica Dukić — spriječit ćemo ogromanost zagadenja mora u luci fonsaltskim

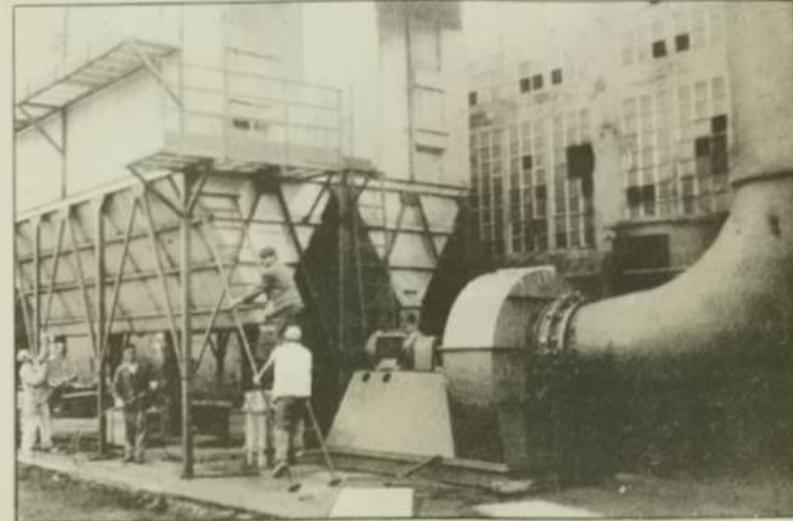
i karbonskim vodama. Neime, umjesto dosadašnjeg lignita kojim se koristimo kao energentom uslijed čega nastaju te opasne fonsaltske vode, koristit ćemo se plinom pa neće biti niti opasnih resa-proizvoda. Te fonsaltske vode sada se odlazu u krugu tvornice a tek onda odvoze na deponiju pa postoje mogućnosti što se nekoliko puta i dogodilo, da dosegnu u Šibensku luku i zagade je. Osim toga, fonsaltske vode imaju moć da na deponijama duboko prodinu u zemlju pa mogu zagaditi i izvorite vode. To se na svu sreću, kako su ispitivanja pokazala nije ni jednom dogodilo, ali smisao je u tome da se tekve mogućnosti uklone što će se izgradnjom plinske stanice i na praviti.

UMJESTO OTPADA — ZARADA

Ulaganje u zaštitu zraka i iz-

gradnja plinske stanice nisu jedine investicije u ekologiju o kojima se u TEF-u razmišlja već su samo one koje su se već počele ostvarivati pa su konkretnе i sigurne. U nastojanju Šibenskih ferolegura da se uključe u suvremena zelena gibanja spada sasvim sigurno i projekt prerade otpadne silikomanganske šljake koja je zbog već poznatih problema nasipanja mora i njenog odlaganja u granicama NP - Krka - postala u javnosti jedan od većih ekoloških problema. To je donekle demantirano eksperimentom što su je izradili stručnjaci zagrebačkog "Zavoda za zaštitu zdravlja" koji tvrde da šljaka uopće nije opasna za okolinu (osim što je vizuelno zagadjuje) ali bez obzira ne je dokaze u TEF-u planiraju šljaku uključiti u novi proizvodni program.

— Zagrebački Građevinski Institut — ističe Petar Rajević

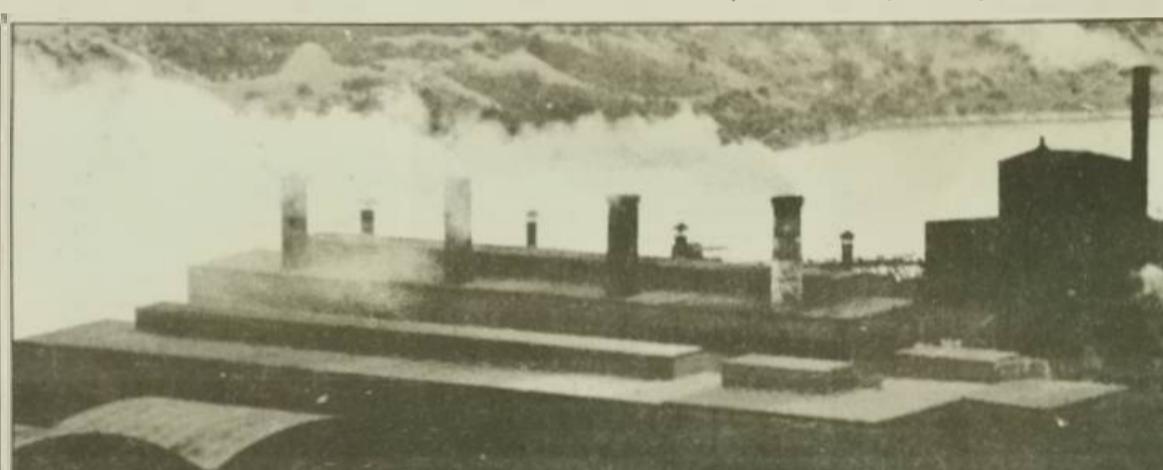
Umjesto otpada — zarada

— utvrdio je da postoje mogućnosti uključivanja šljake i njenog pretvaranja u cement pa smo za taj projekt već izradili tehničku dokumentaciju. Taj projekt bi kostao oko šest milijuna dinara a trebalo bi ga realizirati do sredine iduće godine. Već sada smo obavili i neke načinle dogovore s jednom hrvatskom cementerom koja je zainteresirana za kupnju tako dobivenog cementa Silikomanganska šljaka, koja nam je sada samo ot-

izvodnja mineralnih vlakana koja su u razvijenom svijetu tražena. U tom cilju prošla godina su pregovarali s partnerima iz Finske koji su bili zainteresirani za zajednički ulazak s TEF-om u ovaj posao ali su nenađeno odustali. Razlog tome je, išček u TEF-u, što bi im se TEF s jutnjom radnom snagom i manjim troškovima transporta sirovina namestio kao ozbiljna konkurenca. Zbog toga su kada je taj projekt u pitanju, TEF-ovi sada na početku ispituju tržiste i mogućnosti za nabavu skupa tehnologije koja je za proizvodnju mineralnih vlakana potrebna.

Uz planove za rješavanja nabrojanih ekoloških problema u TEF-u se ne oglušuju niti na problem što ga stvaraju karbonska i smolne pare za rješavanje kojeg već postoji projekt, ali su s obzirom na raspolaživa finansijska sredstva ocijenili da ga sada nije moguće ostvariti. Nakon razgovora o svim ovim konkretnim ili tek idejnim ekološkim programima Petar Rajević je istakao da je zajednički naziv svega loga težnja i konačna odluka kojom se služu svi zaposleni u TEF-u da se proizvodnja u ovoj ipak - privoj-industriji digne na jednu suvremenu tehnološku razinu koja će i uz sadašnje proizvodne programe omogućiti čistu i nezagadenu okolinu. Ne misle, kaže odustajati od proizvodnje ferolegura jer su s tim proizvodima u samoj špici na međunarodnom tržistu a pitanje je da li bi takve rezultate mogli postići s nekim novim proizvodom.

D. FERIĆ

Zagadenja okoline što ih na različite načine izazivaju TEF-ovi nisu u ovom kolektivu više tame o kojim se izbjegava govoriti. Postojeći ekološki problemi kojih donedavno nisu ni bila u investicijskim planovima, posljednje su se vrijeme popeli gotovo u sam vrh ljestvice prioriteta ulaganja. Argumenti za takve tvrdnje rukovodilaca TEF-a ili pak dojmova kada je o placu ovog teksta riječ, postoje. Prvi i najznačajniji je da Šibenski ferolegur sada već se sigurno garantiraju da će do turističke sezone 1991. prestati zagadavati zrak, odnosno ispuštat u njega sve osim ugljjenog diokside. To znači da će nestati, i sadašnjeg priječnog crnog dima iz njegovih dimnjaka, a to je još važnije i sadašnjih desetak i više tisuća kilograma manganske prahine što nam svakodnevno obogaćuje zrak koji udiremo.

padni materijal kao što je poznato, stvara nam ogromne probleme jer nije riješena lokacija za njeno odlaganje, ali stvara nam i velike manipulativne troškove pa smo zaista približeni trenutku u ovaj novi proizvodni program.

Prerađa šljake u cement ipak je samo prva, realnija i lakša osnovljivija faza većeg projekta njenog iskoristavanja. Druga faza mogućnosti za koju se tek ispituju, bila bi njena prerada i pro-

Ž. KLIJAJIĆ

M. MILUTIN

D. PAĆ

A. ŠPINDEK

I. KNEŽEVIĆ

N. SRĐELIĆ

J. BOŽIKOV

R. TUČAK

OSIM TVORNICA PROBLEM JE I NEDOSTATAK EKOLOŠKE KULTURE

Prvi pogled ne dajeva tako sirašno osoblje za one koji dodu i zagadenih krajeva u ovu divnu Dalmaciju inače mislim da treba bježati iz grada jer se sva druga ljudska ne da u ovom trenutku biljne promjenili. Dakle neko bi rješenje bilo da se svekoliko pobrinje za sebe na način da što više borevi u prostoru.

DAVOR PAĆ, mališan: -Prvo i osnovno što treba napraviti o pitanju zagadenosti jest da treba postaviti filtere na tvorničke dimnjake u Cincici. Ali nije samo to izvor zagadenosti, tu je i nepraktično ljudsko poniranje. Treba kod ljudi, i to od malih nogu, razvijati pravilan način upotrebe prema prirodi. Osim toga pa građu je malo kontejnera za otpadke, a oni koj u posloju vrlo raugledno djeluju.

ANKA ŠPINDEK, pensioner:

-Stanujem na Željezničkoj stanici i to u ulazu koliko je zrak nečist. Kako i ne bi pored ovih dviju tvornica i saobraćajne gužve u centru grada. Kad bi bilo sredstava trebalo bi premješati i ova tvornice što dalje od grada, jer dot god nas one budu okruživale nećemo moći uzdržati čist zrak.

NICA KNEŽEVIĆ, motorist: -Mislim na ova tvornice propasi za grad i okolicu. Pogoljivo što nam je turizam značajna orijentacija. Kad su već tu onda se treba pobrinuti i za adekvatne filtere da bi se koliko ljudi popravila situacija. Uza sve to još i saobraćaj dodatno zagadjuje.

NEHAD SRĐELIĆ, saborslikar: -Stanujem na Šubičevu i mogu vam reći da je tamо super! Lijepo je ne vjetri i to da tvornice i njihove dimne za vjeće. Niže se smjelo dozvoliti da tvornice budu izgrađene u negosred-

noj gradskoj blizini. U TEF-u se već odavno planiraju slaviti filteri i ne znam zašto se s time čeka.

ŽELJKO KLIJAJIĆ, meteorolog: -Teško se problem zagadenosti može riješiti. Učinjene su do sada znane greške u razvojnoj politici (Luka Račine, Crnica i dr.). Čuo sam da će Račine ulaziti u nove zatvorene peći. Građani bi sami trebali dati poticaj da se podužmu neke konkretnije mjeru. Primijelio sam da se sume suđa i to mi strašno smeta. Pitam se kada je zadužen za brigu o tome? Zato dolje tem mnogo rade u pokret željenih

S. GRUBIŠIĆ
(Snimio: V. Polje)

Posljednji vlakovi

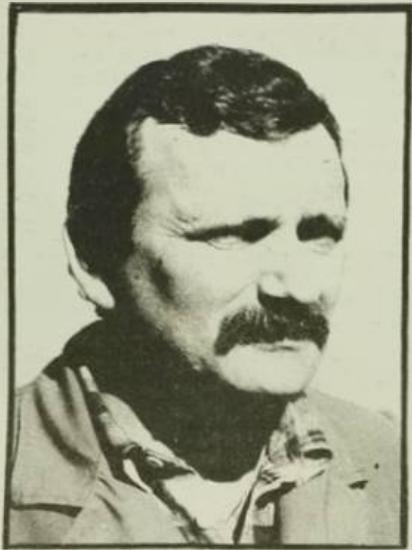
-LOTUS- je očito, Šibeniku šansa da na Zlarinu ispravi sve što općina nije dosad napravila, a mjestu prilika da zadrži postojeće ljudi a u perspektivi vrati i raseljene.

Da je konceptacija općenardne obitane pisala sudbinu otoka vjerojatno bi na njima nekoga i bilo. Ovako, jedna teorija ostala bez uponšta u životu; drugim riječima, otoci sigurno jesu naši razareći, dobro usidreni i nepotpunjivi, ali ih je ružine dobroano izgrizla dok se posada uvelike pomaže štapom.

Zlarin - Otok koralja s jednim preostalim koraljerom. Tko će nastaviti tradiciju? Niko, najvjerojatnije. Zlarin, -morsko- predgrade Šibenika, udaljen svega 3,5 milja od općinskog središta i, napokon Zlarin, nekadašnja općina s tisuću stanovnika. Danas ih je nešto preko dvjesto. Mladih je najmanje, a stari se pitaju iko će ih nositi u pogreboj povori i ne šale se kada to kažu. Posada je umorna, islužena, a u osnovnoj školi svega je šestoro djece. Sudbina Zlarina, pečaćena od oslobođenja na ovamo očito lošom razvojnom politikom prijeti da bude i započaćena ukoliko se u Zlarin ne uloži program koji bi mogao zaposliti ljudi, a kasnije bili i takav garant sigurnosti da se i raseljeni — počnu vraćati.

„LOTUS“ da ili ne?

U tekvim se razmišljanjima Zlarin sada nalazi tačnije, kako kaže Tomislav Kranjac, predsjednik Skupštine Mjesne zajednice. -Još ne znamo kako ćemo niti kuda ćemo-. Ovakvom konfuznom razmišljanju sigurno pogoduju dvije ponude između kojih bi se ovdje trebalo odlučiti i usmjeriti razvoj Zlarina. Otok je prvotno lovište kojim je gospodarila Šibenska „Sumarija“. Od svega toga mjesto nije imalo

T. Kranjac

nikakve konsti. -Talijan je došao odstranjio fazane, platio „Sumariju“ za to — a Zlarin je odumirao i dalje-, govori Kranjac. Došla je i ponuda -LOTUSA- Šibenskog poduzeća za lov, lučizam i sport kojemu je namjera Zlarin preventi u komercijalno lovište i sjedište firme staviti na otok.

Perspektivni zaposlili 200 ljudi. Gotovo čitav otok? Shvaćajući međutim, mogućnost lovnog turizma, kao jedne od najunosnijih grana u ovoj djelatnosti, Zlarinjanini imaju namjera i sami kreнуuti u to, preko nedavno osnovane Poljoprivredne zadruge Dogovorom da se interesu -LOTUSA- i PZ ne poklope i odvoju na uštiru jedni drugih. Ali, ne raz-

mišlja se i o možda najvažnijem problemu. Poljoprivredna zadruga nema kapitala. A osnovana je prvenstveno zbog toga da bi, kao privredna organizacija mogla potpisivati ugovore o svim ulaganjima. Što mjesna zajednica ne može. Mjesna zajednica dala je Poljoprivrednoj zadruzi i sve poslove koji su donosili kakav-lakav dinar, -ako i to-, kazuje Kranjac. -Nije bilo osobito-. Međutim, -LOTUS- je, u svojim dosadašnjim aktivnostima na Zlarinu pokupio dosta negativnih poena. Kranjac tvrdi, da su čak obavljena i mjerena terena, a da Mjesnu zajednicu niko s time nije upoznao. Da se sve sadere, govor Kranjac organizirat će sastanak. Da vidimo iko što nudi. Drugi, vrlo važan faktor određenja Zlarina prema razvoju jest i ponuda iz Švedske za gradnju hotela usmjerenog ka zdravstvenom turizmu. Prema toj mogućnosti, ovdje bi boravili ljudi s plućnim smetnjama, ali je Švedsko (ne)potvrdjeno. Očito, upravo proporcionalno političkim prilikama u zemlji, pa je čitav projekt neizvještaj. Nadalje, pojavljivali su se ovdje i Austrijanci nudeći manuu od 50 vozova, zainteresirani za sve objekte u vlasništvu Mjesne zajednice, pa nadalje. -Industrogradnja- i -Velimir Gortan-, kao interesi za kućnu radost. A između svega toga Zlarin bi najradije preskočio Šibenik, jer nikada ništa nije ponudio, što bi bilo najprirodnije. -LOTUSU- je međutim, Šibensko čedo, a njegovi se predstavnici pitaju, zbog čega, sada, kada Zlarinu grad konačno nego i nudi, nailazimo na olpor? -LOTUS- očito, da bi postao -lotos-, nedostaje više od jednoga slo-

Zlarinski osnovci (S. Radović)

oko 230 članova, većina je u Zagrebu. Većina je dakle izvan Zlarina, i to nam je sudbina. Uspjeli smo urediti navoz dizalicu za brodove, društvene prostore s disco klubom biljaram, Šahom...

Mi školjari jesmo čudni, ta ostali smo dosta izolirani, ali isto to mogu reći i za općinske strukture. Kako ćemo razvijati mjesto u kojem su urbanistički planovi izvan snage? Drugim riječima, teško se razumijemo. -Na Zlarinu postoji strah od kolonijalnog odnosa

Kako kaže Allier, -Lotus- jest ovdje prisutan u planovima ali je isto tako podigao Zlarin protiv sebe -pripremajući ieren- a da Zlarinjanini s time nisu bili upoznati. U svakom slučaju, treba se odlučiti. Od svakoga komentara možda su najbolje nječi jedne majke.

-Žao mi je što je sin oslao ovdje s ovakvom budućnošću. - A ona je, z gleda kao nikada najviše u rukama sa mih mjestana.

„Čudni smo mi školjari“

Vinko Allier, Zlarinjanin i liječnik bez zaposlenja, jedan je od mlađih na otoku koji su podmatnuli led u stvorili Jedriličarski klub. -Svakoga dana sastajemo se makar na pola sata i toliko da se vidimo, održimo kontinuitet. Imamo

B. PERIŠA
(Snimio: V. POLIĆ)

Apel za zaštitu malog škampe
i mola na području oko Blitvene
nica što je Republicko ud
ruženje profesionalnih ribara
na moru uputilo Izvršnom vijeću Sa
bora i Republičkom komitetu za po
dopravnu ribarstvo. Sama je situacija
u nizu upozorenja da nblji fond
u Jadranu treba biti više zaštitili
ako ne želimo da Jadran postane
mrtvo more. Situacija je, kažu pro
fesionalni ribari, katastrofalna i traže da
se akcija zaštite ih vrši počinj kako
bi se spasilo ono što se još spasi.
Traže da u toma glavnu rječ
ima nauka a ne pojedinci njihova ža
lige ali da se poštuje i iskustvo ribara
i da instituti i njih konzultiraju o akci
jama ubijaj fond u Jadranu.

S druge strane, dok ribari traže
inicijativu zaštiti život u moru, sve
učestvuju optužbe na njihov račun
da pustože more gore nego da
smo ga prodali Talijanima, naziva ih
se "plavom" odnosom morskom
mlijom, radi se da su u Irku za raz
dom razvili cijele Šverceriske doktrine
da nisu isporučuju direktno na
pučni računovražne nadine gdje se
izraza sve što se ljevi i to po dobrom
cjenama što znači da nban imaju ra
čuniku da bez ikakvog kriterija osim
onog materijalnog iz mora vade sve
bez obzira na veličinu. Tačna ponata
nja što su pravilo a ne izuzetak zapis
ta se kose s razmišljanjem i svježu
profesionalnih ribara koja prolazi iz
navedenog apela pa se poslavljaju pi
lanje koja je strana te ribarske međa
lje istinu?

Preraspodjela ribarskog kolača a ne zaštita

— Istina je bio i obično uvijek
u sredini — kaže Nikola Karabatić
tajnik Udrženja profesionalnih riba
ri Hrvatske — Olimpija nema da bi
ribari izvodili iz mora sve što im se
pruži ali isto tako je istinito i to da
su ribari prvi na uđaru ostromaćenja
mora i osjećaju izravne učinke od
toga. Njima je u interesu da uz
manje truda ostvare što veće rezultate
a to mogu samo ako je riba dobroga.
Bio znači da će biti i komercijalna.
Treba napomenuti da su i u ranijim
akcijama zaštite mora ribari bili prvi
koji su davali inicijativu. Kada se,
međutim, govorio o ostromaćenju
ribljeg fonda onda se tu misli samo
na ribara. A što je s našim otkupnim
stanicama? Jer kada one ne bi o
tkupljivale ono što ne bi trebalo o
tkupljivati zbog veličine, ribari ne bi
niti lovili. Ja tvrdim, a za to imam
i podatke da svega 30 posto bočni
sklova doda na ribarnice a sve
ostalo uzimaju otkupne stanice. No
nemam negativi da su te otkupne
stanice značajne i što se kad ne
razviju u posljednje vrijeme ribalov.
I, što se lako povećala ribarska
flota u privatnom sektoru.

Jedan od osnovnih razloga što se
nba unistava radi Karabatić jest ta
što nam je još uvek nepoznata bio
loka situacija u moru i stanje pojedi
nih vrsta na pojedinim područjima.
Instituti nema u novca za istraživanje
a tako on kaže drugi osim nbara ne
potazuju volju da bi izdvojili novac za
zaštitu mora, odnosno ribe. Tako je
prošle godine bilo dogovorano da se
sakupi novac za zaštitu škampe, ri
bari su sakupili oko pet milijardi isti
na manje nego što se planiraloj ali
niti drugi od brojnih otkupljivaca
i trgovaca ribom nije izdvajao niti di
nara. To znači ističe Karabatić da
osim ribara niko nije niti zainteresiran
za zaštitu ribe!

— Mi smo od samog početka
bisanuli koljum odnosno obrnutim
putem, nastavlja Karabatić. Razvijeli
samo nedugradnju odnosno otkup i iz
voz ribe, umjesto ribolova i mislim
da sami ribari nisu mnogo unutarnji
mora a oni koji tvrdi suprotno na
belnu baš provlači za ribu nego im
smeta što su se ribari obogatili. Oni
ne vide da je kod profesionalnog ri
bara privatnika cijela obitelj anga
žirana, da je on i ribar, i strojar, na
brodu i majstor, i trgovac itd. U
držvenom sektoru pak svaki taj
da obavlja drugi čovjek.

Otkupne stanice — dio mafije

Velike su pak stotine tvrdnja
i mafija koja je sve razgranala
i to koje su upravo profesionalni
ribari.

— Mi niti nećemo pometi br
ziti i vratiti na svaku vrijednost — kaže
Karabatić — ali skoro svi latke mafije

RIBARSTVO POD LUPOM

Ribari nisu »plava« mafija

Apeli za zaštitu ribljeg fonda sve su učestaliji, ali akcije ne slijede. Ribari upozoravaju da je situacija, posebno na Blitvenici, katastrofalna i da se hitno mora spasiti ono što se još može spasiti. U isto vrijeme, sve su jače optužbe i tvrdnje o postojanju plave mafije s raziniranim metodama Šverca zbog kojeg dolazi do enormnog izlovljavanja ribe. Šta je plava mafija i kome je ona potrebna?

I postoji onda je, tvrdim, rječ samo
o pojedinačnim slučajevima tvrdim
i da se koljum kanalima ne može
prodati onaj dio malog škampe, ma
log mola, malog saruna i ostalih ne
dorađenih vrsta. Osim toga, zagon
nici mafija spremni su u isto vrijeme
reći da su u Italiji niti djelić ribe ne
može prodati bez burze, znači da
se sve ribe registrira. E pa onda, gi
tam je niti, gdje završava te Šverce
ne ribe, što talijanski preprodavači
i njom rade? Ja se usudujem tvrditi
da je veća mafija na otkupnim stan
icama, tamo se otkupljuju Šverceri
i onom ribom koju ribari vrlo jefino
deju otkupnim stanicama. Otkupne
stанице dobro znaju kdo može legal
no trgovati ribom ali one ipak ribu
prodaju i Švercerima. Zna se i za
sto Otkupne stanice imaju slabo
organiziranu prodaju mrežu u zam
javi pa eva ono što Talijani ne otkupe
nekom moraju prodati. Želim samo
reći da taj tenac kada je o prodaji ri

be rječ na čine samo ribari već
i ostali pa tako niti navodnu ribar
sku mafiju. Ali oni po sistemu države
lopova tala svoje nelegalne rednje
svrstili na ribare. Mi stalno govorimo
o nekom kooperativnom odnosu iz
među ribara i naših otkupnih stan
ica a tu nema niti k od kooperacije.
Kooperacija podrazumijeva da se
djeli resursi i dobiti. No, naši ribari
učaju mnoga više od onoga što do
biti tim kooperativnim odnosom.
a ulaganja otkupljivaca su mnogo
manja. Tu je, po meni, rječ samo
o čistom kupopradašnom odnosu.

U svim tim povjetima na ribare, uva
zljanjima na navodno matičarstvo niti
je uopće rječ o želji da se zaštiti
mora i riba u njemu već samo o lo
me kog će dobiti veći dio koljice od
ulovljene ribe. Povika je i na to za
što ribari prodaju ribu Švercerima
ali što će oni s njom učiniti ako je
na otkup ne primi, baciti je nazad
u mora? Po meni je jedino rješenje
u svemu tome da se regulise novim
zakonom trgovina ribom. Osim toga
zahvaljujući tim Švercerima unutraš
njost naše zemlje zna što je riba.
državni sektor ni otkupne stanice
nisi se za to potrudili. Po meni, je
dino rješenje u svemu tome je regu
litati novim zakonom trgovinu ri
bom.

Uvjedeni ribari

Neki od onih koji ukazuju na pre
tjerani izlov nbe, koji se ne registrira,
baraju, pokušavaju to argumentirati
računica okolo prijavljenog prihoda
ribara pa kažu da kad bi on bio
istinit ne bi ribari zaradili niti za
benzin. Zatim, ako predanog ulova, pa
kaju da kari bi on bio sivaran i jedini
ispada da ribari provedu grednje na
moriču svega parasat dana i toma
slično. Ima li argumentala protiv takve
matematike?

Tako se rješenice koja je nedav
no u javnosti izjavio i rukovodilac
-Škaljčava- sektora ribarstva re
voltira su profesionalne ribare. On
tako tvrdi da su oni letinski na moru
čak 270 dana u godini što je teoreti
čki nemoguće. Odbija sve nadjele,
prezlike, crvene i državne, jer pro
fesionalni ribari sve to poštuju i la
zavljaju.

— Mislim da saniranjem bur
ze ribe otkupljivaci tako sada
daju do što više novaca i stvoriti
određeni monopol kada su cilj
ne u pitanju, što će odgovarati
njima ali ne i ribarima — kaže N
ikola Karabatić. Sada se broj otkup
nih stanica poveća, primjerice
na našem području, ciljne se la
zavljaju, zbog konkurenčije, ne mogu
nemati kako se tome protišla
pa su živjeli i ribari. Ja mislim
da -Škaljča- sada upravo to
smeta što se mora prilagodavati
konkurenčiji ciljne. Saniranjem
burze ribe neki bi dobili mono
polisti položaj i nebijeli bi ciljne
kako im odgovara a u tome bi ri
bari sigurno gubili.

da na izlaze na more, odbijate jo
i sve one izgubljene dane zbog lo
tag vremena. Ribar je godišnje n
moru u prosjeku 100 dana a već
su oni ribari koji uspiju doći do
13 dana. S takvom tvrdnjom koja je
u javnosti iznosi se da samo ribari
ne navuči na vrati poreznike koji su
u ovom društvu izgleda jedini za
terasirani za ribar. Iznosi se
i tvrdnje da naši ribari pustode mo
re više nego smo ga prodali Talij
anima a de facto zaradjuju i manje
novca. Pa molim vas iljego, zas
to demantirati nije dovoljno pogje
doli same kavka bradava imaju Tal
jan, a kakve naši ribari. Takva no
stinita tvrdnja profesionalna ribar
zaista utječe!

Problema je očito mnogo. Trebali
bi ih riješiti da bi se zaštito postojao
ribalj fond i povratilo nekadašnje bo
gatstvo Jadranskog mora. Na tom
či se, to je jedino sigurno. Trebali su
gašiti ne samo znangiveni institu
već i svi oni drugi koji su dio tog sv
užeg lanca u ribarstvu i koji od njeg
ive mnogo se očekuje od novac

Otvarenje otkupnih stanica,
koja što je poznato, značio je
pravu revoluciju za naše ribar
stvo jer je njima rješen jedan od
najvećih problema profesional
nih ribara — gdje s ribom. Ali
tako je pitanje plasmana što je
motiviralo sve veći broj i pro
fesionalnih ribara i ribara da se
okreću kooperacije. U isto vrijeme
nismo još i uvek broj otkupnih
stanica pa je dobiti konkuren
ciju u čemu su profesionalni
ribari protifilirali. Sada dolazi i do
novog momenta u razvoju otku
pne i prodaje ribe — danijaju u planu za
jednici -Tankertomerci- i -Ška
ljča-. Gao o tomu kažu u Udržen
ju profesionalnih ribara?

— Mislim da saniranjem bur
ze ribe otkupljivaci tako sada
daju do što više novaca i stvoriti
određeni monopol kada su cilj
ne u pitanju, što će odgovarati
njima ali ne i ribarima — kaže N
ikola Karabatić. Sada se broj otkup
nih stanica poveća, primjerice
na našem području, ciljne se la
zavljaju, zbog konkurenčije, ne mogu
nemati kako se tome protišla
pa su živjeli i ribari. Ja mislim
da -Škaljča- sada upravo to
smeta što se mora prilagodavati
konkurenčiji ciljne. Saniranjem
burze ribe neki bi dobili mono
polisti položaj i nebijeli bi ciljne
kako im odgovara a u tome bi ri
bari sigurno gubili.

Zakona o ribarstvu, koji je u izrad
i koji bi trebao medu ostalim rješiti
i postojanje ribolovnih zona i odnos
ribarstva i trgovinu ribom. No niti je
dan zakon, pa tako neće velja r
ova rješenja problemi praktike ak
sa u isto vrijeme nije promjenilo i po
nenanje svih onih na koje se taj za
kon odnosi.

Ima mnogo stvari u životu koje primjećuju mo teško kada nešto nije u redu. Zar nije najnormalnije da, na primjer, u nekom kafiću ili restoranu dobijate piće u čistoj čaši. U stvari nećete ni primjetiti da je čaša čista, jer se to podrazumijeva. Ali, ako je čaša prijava to čete odmah registrirati. Isto tako, kada imate dvije noge ili ruke ne mislite kako bi nešto radili da imate samo jednu ruku ili da vam je donji dio tijela nepokretn. Upravo tada nastupaju veliki problemi, kada ljelesno hendikepirani ljudi žive u svijetu gdje većina ne dijeli njihove probleme i kada gotovo cijelokupno planiranje svih vrsta počiva na potrebama i mogućnostima ljudi koji nemaju ljelesni hendikep. Daleko od toga da se ovim hlijelo reći da invalidi treba izolirati i nosiocima takvih teza se treba odlučno suprotstaviti. Radi se upravo o suprotnom: ljudi s ljelesnim manama treba prihvatići kao punopravne članove zajednice, kako bi mogli dostojanstveno živjeti kao i svi drugi.

GRADSKE SLIKE I (NE)PRILIKE

I invalidi su ljudi, z...

Uvod je malo poduzi, ali nam se čini opravdanim iz potrebe da se skrene pažnja na invalidi i njihove probleme. S kakvim se sva problemima invalidi susreću u svom životu čovjeku koji nije invalid teško je dokučiti. Problema je čitavo mnoštvo, a mnogi od njih ostaju neriješeni.

No, da stvar malo konkretnizamo, osvrnimo se na jedan problem, koji tiči mnoga invalida, a može se riješiti. Naima, jednom broju invalida je oduzet donji dio tijela, pa su zbog toga prisiljeni koristiti se kolicima jer im je to

jedini način da koliko-toliko budu pokretni i lu sada nastupaju veliki problemi. Ono što nešto lko nije invalid možda neće ni primjetiti to će za invalida u kolicima biti nepremostiva prepreka. To su razni -pragovi- i "pragovi", to su stepenice. Tu invalid sa kolicima nema pri-

TU OKO NAS

Balkoni neka i dalje čekaju

Stanari s Trga Oktobarske revolucije 13 i 15 pitate: kad će stambeni SIZ netko poduzeti budući da balkoni na njihovim zgradama otpadaju u velikim komadićima? Odgovor bi se mogao svezati na sljedeće: SIZ u stambenoj oblasti općine Šibenik još u prosincu 1989. godine donio je odluku o povećanju koeficijenta za utvrđivanje vrijeme stanarina. Prema kojoj odluci stanarina se trebala povećati od 1. siječnja 1990. godine i to za 600 postot. Kako je Odlukom o određivanju najvećih ciljana u stambenoj komunalnoj djelatnosti i najvećih ciljana u građevinskoj djelatnosti povećanje je za 10 posto neravnopravno, tako da je u prosincu 1989. godine SIZ stambene

na oblasti nije bio u mogućnosti primijeniti odluku o povećanju koeficijenta od 600 postot. Dovoljenim sedanjim povećanjem mjesecne stanarine od 1. siječnja 1990. godine iznos 90,00 dinara, odnosno prsjećno po stanu 17,80 dinara ili po četvrtom mjeru 30 para.

Prema postojećim propisima od ukupnog iznosa stanarina za amortizaciju izdvaja se 50 posto, za izgradnju novih stanova 0,05 posto, za dovršenje zajedničkih dijelova i uređaja u stambenim zgradama 50 posto od čega 16 posto za zadržano održavanje, dok se za troškove upravljanja i druga izdatke, u skladu sa zakonima i drugim propisima donešenim na osnovi zakona, namjenjuje 17,95 posto.

S obzirom na prezentirano iz sredstava stanarina zbog njene minimalne visine zgradi nije moguće pobaviti sve potrebe osim hitnih intervencija i dizala koji ne traže odgodenje. Samo troškovi dizala mjesечно iznose 43,00 dinara ili 47,7 posto od ukupne stanarine.

Nekon sto SIZ stambene oblasti bude u mogućnosti primijeniti odluku o povećanju koeficijenta od 600 posto vrijeme stanarine nastaviće se sa održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja u stambenim zgradama prema utvrđenom programu. A do tada balkoni neka i dalje čekaju!

J.D.

DRUGA RUNDA

Profesore, bol...

Mnogo je znakova po kojima se može koliko smo daleko od Evrope, i pak daleko od Evrope.

Nije potrebno odatliti rame i ovamo zavirivati u nekakve skrivene kulke stalno u prvi plan ističući (ne)čistoću izraženu kroz hrpe smeća na javnim površinama isto tako napuštene rumirane automobile -blesirane- kluge u jednom je dinom gradskom parku i uopće — dovoljno je samo ziruti.

A u svim takvim slučajevima potražiti se zubi ili barem mjesto gdje bi mi trebalo biti mjesto.

Pa ispred, ako je suditi po tome, a i to je valjda kultura življena i kultura uopće, koju je dobra stara Europa apsoluirala odavnina, da nam je (nataš) Europa još uvjek krvjava, rupčasta, crna i malo vidljiva.

Iako je Europu odista teško kritizirati za stanje u usmjernosti nam i vezano uz to broj zuba ih zubiju

kako neki znaju kazati.

Europa daje primjer i to voljno, sve ostalo je prenamo — zubanma.

— Samo mi nemojte o ma kaže Tatjana L učenica razreda u Čibenskom Srednjem centru. To nije veći nego što šim svaki dan imamo kakvi učili — došlovino jer tako traže profesor. A ovisnik odmah da vam kaže i mnogi u mog razredu odam god u Dan zdravlja, mi učenici imamo svoga. Tako su nam ga ustvarili zubari, govorom o svom reči im, naučila sam i ja u vas stariji, znate, najprije u smjeni u kojoj ja nisam dobro, iako i ne mora biti, i radi — ne radi. Tako sam pula izgubila nastavu, a boravljajući profesora koji govorim svaki dan radi u zube

zemlja je neiscrpan izvor života. Sve što imamo dolazi sa zemlje, a zemlja kao homonim je sve parcela, teren, zemljiste, pašnjak, šuma, planina, regija domovina, država i čitav planet. To je stalna pažnja i interes seljaka čovjeka i svih građana, a na svoj način političara i inženjera i umjetnika te mnogih struka. Da bi bilo teško zamisliti lekovine civilizacije bez podela arheologa, geologa, agronomata, topografa ili graditelja. Ali i bez rudařa koji buše crnu želju kao kruice, šumara, kamenorezaca i tako daljnog.

Mirenje jer nije bilo izbora

Svakog od nas nastoji da živi i oslanja na svoju zemlju u svom kraju i onda kada se na tim prostorima dogadaju ljuđeve stvari pojave s kojima se možemo pomiriti. I dugo smo se mislili jer druga izbora nije bilo. Ponekad nas je na to navodno oportunitizam, komformizam i malogradanski sentimentalitet. U posljednje vrijeme na Šibenskim prostorima dogadaju se blago rečeno čudne stvarnosti, sudar između vlasti i građana (puka, naroda) su prave bune pućana, kakve smo imali u davnim bliskoj prošlosti. Da li će bog Bog svih tih događaja i političkih pluralističkih prevrarjanja ponovo čeliči izlaziti list „Glas malog puka“ kojeg su šišinski težaci počeli izdavati 1908. godine?

političke pobjede nad ludincima. Talijanima autonomišima. Ban se otzvio razdražanoj masi Šibenčana: „Bog vas pomogni, vi ste pravi Hrvati. Meni je milo naći se sred moga naroda.“ Politička pojave Jelačića, madu osilalim, vezana je za uklanjanje kmetstva u Hrvatskoj. Na svojoj i vlastelinškoj zemlji seljaci su postali slobodni građani. Oni su, pak, nešto dobili. A Krapljanim i Brodaričanima je oduzela zemlja, u neke zasla mulne surhe bez obzira na to što govoriti zakonodavac. Ustavni sud i različite odluke. Sto je to urbanizacija pravčica naknada eksproprijacija i prostorno planiranje? To je ono što narod — pak preko svojih zastupnika — predstavnika odredi.

Ako toga nema (volje naroda) onda „zemlja-pojasla“ užarena ploča. Dok ovo pišem pred očima mi se pojavljuju seljaci iz filma „Zemlja“, besmrtno djelo genijalnog ruskog režisera Alekseja Dovženka. Isti tako i mitska lica Ante, koji je svu snagu i moć crpio iz svoje majke Gajje — zemlje. Često je taj odnos prema zemlji, u smislu zemljišta, terena i nekretnine, iracionalan mitski i neobičajni. O tome nedvojbeno govori dokumentarni film V. Filipovića: „Zemlja zemlja nereljanska“. Zemlja se bila užarila na našim horizontima pred nekoliko godina, kada se je u općini raspisivalo i glasalo o planu -stavljanja na zemlju- nekoliko stotina objekata.

Bilo je to burno vrijeme u kojem je -izgorio jedan gradonačelnik. Skupština je bila sastavljena

U OVOJ ZEMLJI NAJVIŠE SE GRADILO, RUŠILO I ODUZIMALO PO MJERI VLASTI, A NE PUČANA

OTVORENO PITANJE

Kako sačuvati

Ugodno je ponekad »pročaku-lali« sa starijim ljudima biti u poziciji slušača nekadašnjih događaja. U tim pričama se štošta može čuti, a između ostaloga gdje su se Šibenčani nekada kupali, koja se riba lovila i tome slično. Nismo slučajno istakli more i ribu, kao što se slučajno ne vraćamo u povijest. Nedavno su se mogli čuti Šibenski »zeleni« kako traže da se zaštiti riblj fond u Šibenskoj luci, konkretno da se zaštite cipri od izlovljenja. Takav zahtjev, i njemu slični, logična je posljedica zbivanja u Šibenskom zaljevu već duže vremena, jer je prije potrebno zaštiti barem ono što je ostalo. Naravno izlov pojedinih vrsta je samo jedna strana medalje, još uvijek nedovoljna da se problem na rješavanju način riješi. Kao veći problem se nameće zagadnje prisutno u Šibenskom zaljevu, koji je nekad nadeleko bio poznat po kvalitetnoj ribi. A to je bilo jako davno na što nas podsjeća Juraj Šižgorić, jedan iz galerije poznatih Šibenčana.

Godine 1487. u djelui »De situ Illynae et civitate Sibenici« (»O smještaju Ilirije i o gradu Šibeniku«) Juraj Šižgorić je zapisao iovo: »Nadalje, velika se luka pruža u duljinu od 12 milja odasvuda zavorena, ali prema Jadranskoj moru otvorena vrlo uskim kanalom (...) U njoj se izljava rijeka Krka na kojoj su naši mlinovi i koja se mijenja s morem što ulazi kroz tjesnac. Tu se nadu tunji ne-

bične veličine. Tu se vide dupini u igli, a vrlo se često pokažu i tuljani (op a vjerojatno se misli na sredozemnu medvjedicu). Kad je sunce u zvježđu Raka, Lava i Djevice, tu se love zubaci, krunaši koji se ubrajaju u velike slastice, takvi se kažu, love još samo u Dardanelima. Tu se love i ostuge ukus-

ne zbog okusa dalmatinskog mora, nadalje cipri, salpe, škrpine, trije, lubini, glamoći, komarče, pagari, lignje i skuše. Kad sunce ulazi u zvježđe Bika, iz dubina mora na udicu se hvata obilje gincova i špara. Ponekad se tu pokažu i neobična morska čudovišta, nikad prije vidjena.«

U veliki dio Šižgorićeva opisa su se najvjerojatnije mogli uveriti danas stariji Šibenčani. U knjizi Andrije Tambache »Šibensko more« može se pročitati kako su ribari Rogoznice u veljači 1926. godine ulovili u Šibenskom kanalu 70 000 kg palamida, a u ožujku opet na istom mjestu 170 tona te-

žine 22 000 kilograma. I danas u Rogoznicu ima ribara, ali ne dolaze loviti ribu u Šibenski kanal.

Osim lijepih uspomena, ostalo je vrlo malo od onoga što je nekad krasilo Šibenski zaljev, a posebno kanal sv. Ante. Poučeni iskustvom drugih, ukoliko se nešto ne poduzme, možemo očekivati daljnje propadanje ribljeg fonda i životinja uopće, nešto slično Irčanskem zaljevu. Zbog toga energetički treba podržati zahtjev »zelenih«, ne samo da se zaštiti postojeće nego da se stvore prepostavke za novu Šibensku zaljev.

Da li je to moguće? Odnosno, kako to posjeti pitanje je koje se nužno namjerava. Očito nije dovoljno samo zahtjevati zaštitu i obnovu, jer bez konkretnog realizacije nema ništa sve ostaje mrtvo slovo na papiru. Čini se da bi osnovna preduvjet trebalo biti jedno skupštinsko-eknoško istraživanje zaljeva na osnovi kojega bi se nastavilo prestonječe slanje. Nakon tog se možli izraditi konkretni predlozi zaštite i obnove. Za sada najbolje ćemo samo rezultate istraživanja kaštelanskog zaljeva.

Razarač -Ljubljana- potonuo je brodova potopljenih u Šibenskoj luci.

pragu, nisu ni slijutili da neće sretno stići u sigurnost međuotoknih prolaza. Upravo tada s periskopske dubine odjednom je izronila britanska podmornica vodena i kusnim komandantom i otvorila artillerijsku vatru iz palubnog srednjekalibrskog topa na »Eneu-

Zahvaljujući »srećnoj« okolnosti »Cherso« uspijeva pobijesti i stići u Rogoznicu, a »Enea« prima pogotku u trup gdje nastaje pokolj među putnicima, od kojih mnogi skaču u more bez obzira na to da li su znali plivati ili ne. Nekima je uspjelo plivanjem stići do otočića Obljuk. Kako artillerijska vatrica nije parobrod poslala na dno, komandant je odlučio torpedom poslići taj cilj. Ni torpedom nije oslavio svoju nakanu, već ono prolazi pred krme zaustavljenog broda, te udarivši u Obljuk eksplodira i usmrtjuje izvjestan broj isplivalih putnika. Među poginulima bili su i dvići Šibenčanke i to djevojčica Sineva Pasini, kćerka primariusa dr. Josipa poznatog kirurga, koja je umrla u kruži iscrpljene majke gde Kalica, te dvadesetdvogodišnja Branka Milošević, kćerka Šibenskog spolekara. Čija je apoteza bila u Kalelargi, ali njeni posmrtni ostaci nadjeni su u moru tek desetak dana kasnije. Iako se radi o iskusnom komandantu podmornice, nikako se ne smije zaboraviti da je on znao da je izionio u rafnu gdje su se nalazila tri obalске

Eto bar zbog ovih događaja vezanih za Šibenik trebalo je dati daljnje ukazati na manjkavosti knjige. Da je vremena i prostora bilo bilo dosta više loga.

Nažalost, recenzija, mislim, nije ukazala ni na kakve nedostatke, nego se ograničila samo na izuzeće kulturozajde.

Ako bi sretne okolnosti dopustile drugo izdanje, a ono bi bilo nužno i korisno, trebalo bi mnogo studijsnije i obuhvatnije prići poslu.

D. TRIVIĆ

U POVODU IZLASKA (I RASPRODAJE) JEDNE KNJIGE

STRADANJA NA JADRANU

M. Talijančić: Plava grobnica Jadrana

Počeo je »Sibenski list« u broju od 21. prosinca 1989. godine, donio osvrta na knjigu »Plava grobnica Jadrana« književnika Mate Talijančića, poodavno sam namjeravao dati primjedbu. Krajnje je vjernje da to učinim iako je novinar Marijan Žunić u »Slobodnoj Dalmaciji« od 3. prosinca 1989. g. ukazao na vrijednost i na samo neke nedostatke spomenute knjige.

Šteta je što je knjiga izšla u samo 4000 primjeraka koji su raspodani ne pročavši kroz knjižare, jer predstavlja vrlo interesantno Štivo iako ima raznih pogrešaka naročito u stručnoj terminologiji, kao i značajnih preskoka. Autor se ogario na pogrešaku ističući da ne ma stručnosti, već da mu je želja da čitaocu upozna prikupljeno podacima o nesrećama i stradanjima na Jadranu. Mislim da bi bolje odgovorio naslov knjizi »Izbor iz nesreća i stradanja na Jadranu«, jer je nemoguće sastaviti sveukupan spisak. Također sam mišljenja da autor ništa ne bi izgubio da je koristio pomoć nekih suradnika, jer bi tada sadržaj bio mnogo polupuniji i vredniji. Iako je u popisu literaturu koristiene u pisanju knjige na gotovo tri stranice naveo oko 140 naslova, učinjeni su golemi propusti, ističem, bar što se nije Šibenskog pomorskog okružja i oba svjetska rata. A to nas ovdje u Šibeniku, a vjerujem i ostale, mnogo bi zanimalo. Šteta što autor nije znao za knjigu »Spašava-

nje na Jadranu« — Zbornik povodom 40. godišnjice »Brodospasa« — Split, 1987., jer bi mogao obraditi potapanje ovih velikih brodova 1944. godine. »Des Mazzela« pred Primoštenom, »Milano« u Šibenskoj luci pred Paklenom, »Arborea« pred Zatonom, T-7 kod Murter-a, »Mar Blanco« uz obalu u zadarskoj luci, te niz lakoder većih ili manjih brodova duž naše obale.

U želji da se osvrnem na detalje koji se odnose na događaje u Šibenskoj luci, ističem da autor u knjizi na stranicama 264—266, obradujući potonuće razarača »Ljubljana« 24. i 1940. godine pravi nekoliko pogrešaka. Ne razlikuje Šibenski kanal koji se nalazi između Zlarina i kopna, od Kanala sve tog Ante kojim se plavi od tvrdave svatog Nikole do ulaza u luku. Ne ulazeći u to da li je u obradi ovog događaja korišten i arhivski materijal istražnog postupka, a što je za solidnu obradu bilo sasvim lako dobiti, ne bi se moglo složiti da je kritičnog predvećerja puhalo lagana i bezopasna bura u Šibenskoj luci. Na stojni tvrdnja da je »Ljubljana« opet zaplovila u sastavu iste eskadre, pošto su je Talijani zaplijenili za vrijeme popravka u Tivtu. Interesantno je navesti da su po

smrtni ostaci nastrandalog narednička strojne grane Andrije K. Grishabera (rođen u Petrinji 30. IV 1913. umro u Šibeniku 24. I 1940.), jedine ljudske žrtve u taj nesreći i danas na groblju pri Svetom Petru u Mandolini, ali sada u zajedničkoj kosturnici mornara.

Autor je na stranicama 282—283 prikazao torpediranje p/b »Veglia« ex »Kosovo« putničko-teretni brod Jadranske plovidbe Sušak, od strane britanske podmornice 2. listopada 1942. g. u Pelješkom kanalu. Međutim izostavio je prikazati gotovo identičan događaj, vrlo interesantan za Šibenik i njegove gradane. Naime, u jednom od 28 uplovljavanja britanskih podmornica u vode Jadra na u 2. svjetskom ratu, pratio je 5. listopada 1942. godine u prijepodnevni satima, za veoma lje-pog dana plovili su parobrodi »Eneo« (ex »Soča«) od 545 BRT, putničko-teretni brod i »Cherso« (ex »Vardar«) od 550 BRT. Lakoder putničko-teretni brod, vlasništvo Jadranske plovidbe Sušak, iz Splita za Šibenik. Kod ulaza u Šibenski kanal putnici na »Eneu« mnogo talijanskih vojnika, stanovnički broj Špijata što su ih Talijani volili negdje na sjever, te nekolicina Šibenčana lako reči na kućnom

Upornost, rad i talent

SPORTSKI BAROMETAR

Košarkaško vrijeme naše svagađanje, čijije je snažnim dalmatinskim petatom U Prvoj A saveznoj muškoj ligi bez premca je -Jugoplastika- -Zadar- vrlo dobar Stepenicu niže carstvo pripada -Šibenik-. U Hrvatskoj ligi -Dalin- i -Alkar- lek krok do vodećeg. Kad žena u A visti baš kao i -Jugoplastika-, -Elemen- čelik dok su splitske žule blže sredini nego dnu. U B ligi -Splitska igračka prava, odmah do nje -Ručka- Rasplet (ne)uvjetan!

Čemu zahvaliti renesansu dalmatinske košarke? Da li atmosferskim poremećajima koji su već doveli do kolapsa i izmjene zime, studioznom i predanom radu trenera u klubovima ili pak nečem trećem? Model je isti, zove se -Jugoplastika- na jednoj i -Elemen- na drugoj strani. Ima li sličnosti? Debome! Ne samo u brojevima igrača na majicama već i organizaciji, pristupu igri, protivnicima, trenerima. Na jednoj strani Božo Matković na drugoj Petar Bezelj. Simpatični Višanin profesor lječenja i zdravstvene kulture -košarkaški tata Kukoča- Raden- bez mnogo pompe privratio je prije nešto više od devet mjeseci da stane na hrmilo -Elemen-. Došao je svega na godinu dana, veli. Uprava je u početku inzistirala na plasmanu u play-off Bezelj je obećavao samo -krv suze i znoj- -samo? Na kraju (čitaj: početku) mandata već je upisan Kup Jugoslavije, a bude li građe bit će prvenstvo. Bezeljeva filozofija ne razlikuje se mnogo od Matkovićeve. Bitno je da postoji priprema i plan igre za svaku utakmicu. Prilično jednostavno, zar ne? U praksi znatno teže. S druge strane Bezelj je i prilično lak

za komunikaciju na Poljani savjetovanjima. No, i Šibenski i splitski kolektiv vjerojatno kako tvrdi jedan kolega, zasluguju sportskog Oscara za poslovost organizaciju i stručan rad, za kulturu klupske čelnika, igrača i navijača. Izgrađen je model suvremenog djelovanja komunikacije na bazi vrhunskih evropskih pa i svjetskih korporacija, ali s dosljednom primjenom našeg — da malinskog!

O igri da ne gavorno. S jedne strane imamo -žulu pođasi- s druge -žensku naučnu fantastiku-. Sve pozicije zaslupljene su s približno jednako kvalitetom. Petorske također. Ivanović, Srećanović, Kukoč, Rada i Sobin te Džeko, Lončar, Nakić, Kvasić i Lelas. Od toga dva -merguljaca- — Tonći Kukoč i Danira Nakić dragulji košarkače -Elemenova- igra danas je prepoznatljiva širom naših dvorana. Bez pravog playa koje jednako dobro mogu odigrati Tima Džeko i Marija Lončar, ali i Danira Nakić, istušnim centrima Kvesićevog i Lelasovog -jockeyma s klupom- — Vandi Bargnović i Koralj Longin i dok je nekad bilo i nezamisljivo igrati u obrani, uglavnom zonu, danas je to jedno od oružja koje protivnike prisiljava da parket napuste pognutih glava. Izuzelan skok, od dvadeset pobjeda i svega jednog poraza, samo je jasno da se može s realnošću računati i na prvu službenu titulu prvaka Jugoslavije koju Šibenik lako dugo čeka i pored određene averzije pojedinaca, kako ženski sport ne zasluguje isti treiman kao muška košarka, ipak je lijepo biti prvaci.

ZK

VATERPOLO

Sretno u nastavku

U potpunu prepodoljenjem edanju Šibenskih vaterpolisti krenuli put Beogradu na prvenstveni susret 13. kola sa domaćom -Crvenom zvezdom-. Bez čak pet polonce standardnih pobjetnika Šibenčanima nitko nije davao niti gram nadje da se neće provesiti kao -bos- po liniju-. Neki su čak predviđali i katastrofu u austriju koji, na kraju prvenstva, može biti čak i bilježan za paoštar na 9. edicione 10. mjesto ligaške ljetištive.

U Beogradu pak Šibenčani odlčeni. Doduše poraz od pet zgodilačkih razlike (21:16), ipak ne može nitko shvatiti kako loše s obzirom na to da se igralo kao što smo na početku i napomenuti da svega osmoricom igrača Renata Vrbetić je bio najsvjetlijeg figura Šibenske vaterpoloske državine. Sa

čak 6 zgodilačkih pogodaka je reprezentativac vaterpolista Šaša Andrić. Odmah uz njame Vrbice drugi je rezudanti Šibenski reprezentativac Dan Šuge te i sve bliži pozivali pod -čelu- zvezvu.

- Crvena zvezda- je zasludjeno slavlje. Naravno da je edukativna čak petolica igrača i preig sastava. Mladi su pružili dosegjan dobar, ali im nedostaju iskustvo — rekao je nakon susreta Josko Kovadić, trener Šibencana.

I doista Kovadićevu treba vjerovati. Najzad lučniji je bio je pretvarač vodomješčina Šibenski vaterpoloski telerga. Sada se domaći grade na aktinu realnosti u bazenu -- borbenošću i rizigovanju.

21

OD NEDJELJE DO NEDJELJE

(NE)IZVJESNO ZEMUNSKO GOSTOVANJE

Piše:
Zoltan KABOK

Svega četvrtasi minute trebalo je da -Sibenika- da -potope- du-ganjenu -Istru-. Nakon dealekometričnog projektila Ladevića i Maretića očetivala se katastrofa gostiju, ne domaće je u sarče njemu znajući izloga stao dozvoliti Bu-gojancima da olupe vratak Šibenske prednost. Iste je na toj radnici susret užura znalo -prijaznjim-.

Stekao se dojam da je preuze igrača u -crvenoj čeli- koji uporno guraju svoje ideje. S druge strane prekidi su potvrdili da i u susretu s -Istrom- po pravilu -pola golja-. Nakon videnog protakle ne

značio biti prvi jedanaestonci i od Šmarždika i od Jagundića.

- Treball smo gosta deblascirati. Ne smam te bojeg rezlega smo našen 2:0 poguslak. Bilo je došla prilika, no elo i to je nogomet komplikacija, je našen susret pomoć diplomatski Zoran Slavica Golman -Šibenika-

Nakon svega ostaje konstatacija: -Zoltan se pamti, a igru valja što bolje zadržati.

M. Vranković

ratni. Već u načradnom susretu ovog subotice Šibensčana čelačno testio gostujući -Zemunu-. Prvi izloženog klinčića cije su prelomljeni kosti, a u provlogačko društvo

- Crvenim momčad -Šibenika-. Uz jedak smo u njom, iščekali izložili, no ovaj put nama prilaze. Pobjedu moramo ostvariti, želimo li na kraju postati prvoligasti. Komentirao je telefonski Milos Šegurić, najbolji igrač -Zemuna- i nekadašnji reprezentativac.

Poznavaš ići -mentorele-. Šibenčani u Zemunu se mrežu svašta dogoditi. Isti su za volju domaćin je u prednosti, u punoj je formi dok je -crveni- još smjet traži. No rezultat se ne zna. Šubrat započinje u 14 sati uz izravan prijenos na radijsku Radio Šibenika.

ZAGLEDAVANJE U DOIGRAVANJE

NA GOVORNICI:

deju o centru za radno proizvodne aktivnosti pokušavamo realizirati još od 1984. godine. Poznato je da ga namjeravamo graditi na Subićevcu, točnije u -Poliplastu-. Ovih je dana i Skupština općine donijela Odluku o dodjeli terena, a ne računu imamo već 250.000 dinara. Računamo da će do kraja godine stići još novca i bili gotovi cjeplakupna dokumentacija — ističe Maksim Roman, direktor Centra za odgoj i obrazovanje djece i omladine na Subićevcu regionalna ustanova u kojoj se odgajaju i obrazuju djece i omladina s teškoćama u razvoju.

● Posao koji obavljate nije lak, a niti jednostavan. Prije bi se moglo izdriti suprotno.

— Ovaj posao je za nas već pomaže rutina i ocjenjujem da ga ljudi dobro obavljaju. Temelji se na školskoj godini, odgojno-obrazovnim programima koji su primjereni mogućnostima ove populacije. U Centru su djeца od sedme do dvadeset i prve godine dječa s teškoćama u razvoju uglavnom s područja cijele Dalmacije, a u posljednja vrijeme i cijele Hrvatske te nekih općina zapadne Bosne. Osim odgoja i obrazovanja našim je štaćenicima osiguran smještaj i dio zdravstvene zaštite. Imamo osamdeset zaposlenih radnika od kojih je polovica s visokom ili višom stručnom spremom — dečak lečici, socijalni radnici, psiholog, dječja lečnica u dopunjku radu, medicinske sestre te prateće osoblje. Radimo 365 dana i dvadeset i četiri sata dnevno.

● Glavna preobratnica trenutno ločnija već nekoliko godina vam je Centar za radno-proizvodnu aktivnost. Imate li nade da se taj projekt uskoro i osvardi?

— Vidite, dio učenika koji završi usmjereno obrazovanje do razina II. stupnja zapošljava se u otvorenoj privredi. Pri profesionalnoj orijentaciji nastojimo da dječa izvede za one zanale s kojima će se moći zaposliti u svojim domaćim općinama. Međutim, dio učenika ne možemo osposobiti za samostalno zanimanje i uključivanje u otvorenu privredu. Nakon edukacije

Učenici Centra za odgoj i obrazovanje djece i omladine iz Šibenika osvojili su u srpanju prošle godine, prvo mjesto na Prvenstvu Europe u botarcu za djece s teškoćama u razvoju. Time su stekli pravo sudjelovanja na Prvenstvu svijeta što će od 20 do 27. srpnja biti organizirano u Švedskoj. Troškovlju duže za deset natjecatelja i trenera (pet dobitnika Bega) do Glazgava potpisali su 60.000 dinara. Boravak na igrama je besplatan i dobro dobro snosi Fondacija obitelji Karadić iz SAD. Radnici Centra potrenuti su inicijativu za prikupljanje sredstava.

MAKSIM ROMANO, DIREKTOR CENTRA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE I OMLADINE

Želimo da se osjećaju ljudima u punom smislu

Tradicionalno svake godine u Centru se organiziraju i matkare. Programi su trajale više od mjesec dana kako bi se napravila što bolja maska. Ova godina prva nagrada i lorta za masku bliskog sestra pripala je odgojni grupi koju vodi dečak lečilac Jasna Ranjut. Podigli su učionici počasno pet nagrada a predsjednik Šire je Šime Guber na prostojći pozvani u mikrofon.

U našem Centru nakon dvadeset i prve godine oni će se uključivati u budući center za radno-proizvodne aktivnosti gdje će se ovoj populaciji, kojih zbog stupnja i vrste invalidnosti i općeg psihotičkog stanja ne ispunjava opća uvjeta za zasnuvanje radnog odnosa, pružati usluge zdravljenja, usmjeravanja, osposobljavanja i zdravstvene zaštite. Ujedno organizirati radnu proizvodnu aktivnosti u okviru cjeplodnevne cijasno poludnevne usluge. Ideja o takvom centru počela je 1984. godine jer od tada imamo težu populaciju učenika pa nismo našli smisao našeg posta u tome da dječu nakon dvadeset i prve godine vraćamo našim obiteljima kojima objektivno to dječe više ne pripada. Zbog staranja roditelja ta bi omladina, zadravo, ostajala na ulici i to nas je ponukalo kao situacijsku da razmišljamo o ustanovu za smještaj upravo takvih osoba. Naša razmišljanja utemeljena su i na Zakonu o socijalnoj zaštiti te je na taj način ustanova smještena i organizacijski definisana. Takva takvu mi želimo još ne postoji u Hrvatskoj. Recimo u Sloveniji postoji već dvadesetak radionica, a mi bismo hteli otvoriti pet radionica i dom gdje bi radilo osamdesetak osoba i to kako procjenjujemo polovica iz grada i blizu okolice, koje bismo svakodnevno dovodili u Centar, dok bi ostali dolazili iz drugih dijelova naše komune. To je brojka koja se inače poklapa s brojem osoba s teškoćama i uključnim brojem

U učionici...

... na praktikumu

POČECI I PĀVODI ZBORSKOG ĀEVANJA U ŠIBENIKU

Mišo: Ivo UVAKOVIĆ

U narednoj 1902. godini voćko-instrumentalne i dramske predstave Filharmonično dramsko društvo priredilo je čak devet puta sve u ponovo otvorenoj zgradi Kazališta "Mazrojeli".

PLODNA SURADNJA ŠIBENIČKOG GLAZBENIKA I GOSTUJUĆEG

Na osnovu člana 47. Zakona o građevinskom zemljištu (-Narodne novine-, broj 48/88) i člana 4. Odluke o građevinskom zemljištu (-Službeni vjesnik općine Šibenik i Šibensko-kninske županije-, broj 5/89). Skupština Općine Šibenik na 45. sjednici Vijeća mjesnih zajednica od 1. ožujka 1990. godine, donosi

AJEŠENJE

- Određuje se provođenje natječaja radi davanja na korištenje građevinskog zemljišta u društvenom vlasništvu označeno kao:
 - dio čest. zem. 299/1 K.O. Bibir, nove oznake čest. zem. 299/3 u površini od 889 m² u svrhu izgradnje zanatsko-uslužne radnje tipa pilana
- Za građevinsku parcelu utvrđeni su uvjeti uređenja prostora prema kojima je:
 - a) zanatska uslužna radnja cca 140 m², visine 5 m
 - b) zanatska uslužna radnja sastoji se od hale, prostorije za održavanje lista pila, postrojenja i sanitarnog čvora
 - c) ulaz je s javnog puta.
- Početna cijena građevinske parcele je 8.890,00 din.
- Rok izgradnje objekta je tri godine računajući od dana pravomoćnosti rješenja o dodjeli.
- Ugovor o međusobnim pravima i obvezama dužan je novi korisnik sklopiti u roku od 8 dana od dana primjeka rješenja o dodjeli.
- Novi korisnik dužan je platiti naknadu u roku od 15 dana od dana primjeka rješenja o dodjeli.
- Jamčevina se polože u iznosu od 10% od početne cijene na žiro-račun broj 34600-783 21 — Naknada za nacionalizirano zemljište općine Šibenik. Svaki sudionik u natječaju dužan je uz ponudu položiti jamčevinu.
- Najpovoljniji sudionik natječaja je onaj koji ponudi najveću novčanu naknadu.
- Ponuda se podnosi u roku od 15 dana od posljednjeg dana objavljuvanja rješenja.
- Rješenje o raspisivanju natječaja objavljuje se na oglašnoj ploči Skupštine Općine Šibenik i Šibenskom listu.
- Natjecati se mogu svi građani.
- Ako sudionik u natječaju, čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija, odustane od ponude nakon pravomoćnosti rješenja o prihvatanju ponude, gubi pravo na povrat jamčevine, a zemljište će se dati sljedećem najpovoljnijem sudioniku.
- Sudioniku koji ne uspije u natječaju vratiti će se uplaćene jamčevine u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja Natječajne komisije.
- Ponuda se šalje u zaprečenom omotu s naznakom -Ne otvaraj — za natječaj za područje Mjesne zajednice Brilj.
- Ponuda za natječaj dostavlja se Općinskom komitetu za komunalne poslove Šibenik, Upravi za imovinsko-pravne poslove.
- Otvaranje ponuda zakazuje se dana 30. ožujka 1990. god. u 8:00 sati u zgradi Skupštine Općine Šibenik na I katu — sala za sastanke.

Klasa: UPI-944-11/89-01/95

Ur. br. 2182-12-02-89-02

Šibenik, 1. ožujka 1990.

SKUPŠTINA OPĆINE ŠIBENIK

PREDSEDJEDNIK
VJEĆA MJESENIH ZAJEDNICA
Boris Kovak, v.r.

PREDSEDJEDNIK SKUPŠTINE
Saša Baranović, dipl. inž. v.r.

MALI OGGLASNIK

Telefon: 25-822

TROSOBAN useljiv stan veličine 87 četvornih metara u centru Šibenika mijenjam za odgovarajući na Šubićevu ili u Vodicama. Telefon 24-950 (1424)

MIJENJAM dvosoban stan veličine 74 četvorne metra na Šubićevcu, novog radnja za odgovarajući u širem centru grada. Informacije na telefon 36-659 svakog radnog dana od 14 do 20 sati (1425)

PRODAJEM kauč u odličnom stanju. Cijena povoljna. Javili se na telefon 23-272 (1426)

BRAČNI par traži dvosoban po mogućnosti namještan stan. Telefon 23-272 i 83-988 (1427)

PRODAJEM se gradevinski teren 1200 četvornih metara u Prvici Luci povoljno. Telefon 23-272 i 83-988 (1428)

PRODAJE se par vilo povoljno, cijeni dječji bicikl. Javili se na telefon 27-260 (1429)

PRODAJEM trošed i dvije fotelje u odličnom stanju. Cijena povoljna. Telefon 33-875 (1429)

PRODAJEM teren 276 četvornih metara u Bilicama — Stubići kod Šibenika. Javili se na telefon 34-980 (1430)

BRAČNI par traži dvosoban po mogućnosti namještan stan. Telefon 23-272 i 83-988 (1431)

PRODAJEM se gradevinski teren 1200 četvornih metara u Prvici Luci povoljno. Telefon 23-272 i 83-988 (1432)

IZNAJMLJUJEM sobu muškarcima. Poseban ulaz. Javili se na telefon 25-689 (1433)

PRODAJEM rabljeni crnep 1100 komada po povoljnoj cijeni. Telefon 25-689 (1434)

PRODAJEM organizirano gnojivo prerađeno glislama za kvalitetan uzgoj ukrašnog bilja, voća i povrća po povoljnim cijenama. Telefon 32-752 (1437)

MLADI bračni par bez djece (vojna lice i farmaceut) traže stan u Šibeniku. Telefon 76-075 (1438)

PRODAJEM -Yugo 45- godina proizvodnje 1981. 125 godine nije bio vozjen, prešao 61.000 kilometara, original -Fiat- motor, registriran do 1. 10. 1990. Cijena povoljna. Informacije na telefon 77-012 svakog radnog dana od 7 do 15 sati, a od 15 do 16 sati na telefon 77-336 (1429)

PRODAJE se stan u centru grada. Informacije na telefon 23-056 (1435)

IZNAJMLJUJEM garazu na predjelu Vidiča uza Kožare. Podgovoru i prodajem. Informacije na telefon 36-351 (1441)

Privremeni organ »Revije« Šibenik

raspisuje

NATJEĆAJ

za slobodna radna mjesta

1. RUKOVODILAC PRAVNOG, KADROVSKOG I OPĆEG SEKTORA — 1 izvršilac
2. RUKOVODILAC FINANSIJSKO-KOMERCIJALNOG SEKTORA — 1 izvršilac
3. RUKOVODILAC TEHNIČKO-PROIZVODNOG SEKTORA — 1 izvršilac

Uvjeti radnog mjeseta

Ad. 1

VII stupanj stručne spreme pravnog smjera. 3 godine radnog iskustva na poslovima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

Da nema zapreka iz člana 59. Zaka-

na o poduzećima

Radno mjesto podliježe reizbornosti svake 4 godine

Ad. 2

VII stupanj stručne spreme ekonomskog smjera. 3 godine radnog iskustva na finansijsko-knjigovodstvenim ili komercijalnim poslovima

Da nema zapreka iz člana 59. Zaka-

na o poduzećima

Radno mjesto podliježe reizbornosti svake 4 godine

Ad. 3

VII i VI stupanj stručne spreme konfekcijskog smjera. 3 godine radnog iskustva na poslovima organizacije tehnologije konfekcijske proizvodnje

Da nema zapreka iz člana 59. Zaka-

na o poduzećima

Radno mjesto podliježe reizbornosti svake 4 godine

Rok za podnošenje prijava je 15 dana od dana objavljuvanja u listu -Slobodna Dalmacija- i -Šibenskom listu.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostaviti na adresu -Revija- modna konfekcija Šibenik

PRODAJEM lampe i ručnu gnojivo prerađeno glislama za kvalitetan uzgoj ukrašnog bilja, voća i povrća po povoljnim cijenama. Telefon 32-903 od 15 do 20 sati (1436)

POVOLJNO prodajem -Fiat- 1300- u voznom stanju, registriran. Informacije na telefon 27-633 od 12 do 20 sati (1445)

PRODAJEM -Renault- 4- registriran dva mopeda (automatik 3 + pony-express) te kompresor za bušenje kamena -Cobra 45 super- sve u ispravnom stanju. Cijena povoljna. Javili se na telefon 79-010 od 13 do 22 sati (1446)

MIJENJAM trošoban stan na Šubićevu (objekt C2, I kat, 69 četvornih metara) za dva manja u bilo kojem dijelu grada. Javili se na telefon 26-377 od 15 do 20 sati (1447)

PRODAJE se vikenica s okućnicom u Malom Tičevu kod Bosanskog Gračaca. Informacije na telefon 23-094 od 15 do 17 sati (1448)

PRODAJEM -Fiat- 1300- Javili se na telefon 27-633 (1440)

PRODAJEM MOT -Tomos-APN-6- malo vožen. Informacije na telefon 25-122 (1421)

MS MARKETING agencija Šibenik kod prodaje i kupnje vaših kuća, terena, poslovnih prostora i zamjena stanova. Obratiti se s povjerenjem u Ulici bračstva i jedinstva 13, ili na telefon 25-763 (1443)

PRODAJE se kuća u centru grada. Telefon 25-763 (1443)

PRODAJE se stan u centru Šibenika. Telefon 25-763 (1444)

MIJENJAM trošoban komforan stan, veličine 94 četvorne metra za dva manja informacije na telefon 35-380 (1449)

PRODAJEM -LADU STANDARD- prva registracija 1977 godine. Informacije na telefon 22-499 (lok. 119) od 7 do 14 sati (1450)

Na osnovu člana 47. Zakona o građevinskom zemljištu (-Narodne novine-, broj 48/88) i člana 4. Odluke o građevinskom zemljištu (-Službeni vjesnik općine Knin i Šibenik-, broj 5/89). Skupština Općine Šibenik na 45. sjednici Vijeća mjesnih zajednica od 1. ožujka 1990. godine, donosi

RJEŠENJE

1. Određuje se provođenje natječaja za davanje na korištenje nadogradnog građevinskog zemljišta društvenog vlasništva radi izgradnje obiteljskih stambenih zgrada na predjelu Mjesne zajednice Lozovac i Mjesne zajednice Vipolje

Natječaju se izlažu ove građevinske parcele

u K.O. Lozovac

Broj parcele	Površina	Tip objekta	Početna cijena	Jamčevina
dio čest. zem. 136/1				
nove oznake 136/8	900 m ²	P	8.100,00	810,00 din
dio čest. zem. 62				
nove oznake 62/11	1000 m ²	P	9.000,00	900,00 din
dio čest. zem. 136/1				
nove oznake 136/7	900 m ²	P	8.100,00	810,00 din
u K.O. Konjavita				
dio čest. zem. 1833				
nove oznake 1833/2	942 m ²	P + I	9.000,00	900,00 din
nove oznake 1834	58 m ²			
dio čest. zem. 1833				
nove oznake 1833/3	1000 m ²	P + I	9.000,00	900,00 din
		P + stamb. poljoprivlje	9.000,00	900,00 din

2. Za građevinske parcele utvrđene su uvjeti uređenja prostora
3. Parcele imaju pristup s javnog puta
4. Rnk izgradnje objekta je tri godine računajući od dana pravomoćnosti rješenja o dodjeli
5. Ugovor o međusobnim pravima i obvezama dužan je novi korisnik sklopiti u roku od 8 dana od dana primjeka rješenja o dodjeli
6. Novi korisnik dužan je platiti naknadu u toku od 15 dana od dana primjeka rješenja o dodjeli
7. Jamčevina se polože u iznosu od 10% od početne cijene na žiro-račun broj 34600-783 21 — Naknada za nacionalizirano zemljište općine Šibenik. Svaki sudionik u natječaju dužan je uz ponudu položiti jamčevinu
8. Uz ponudu se mora priložiti:
 - a) dokaz o stambenom statusu, ovjerena izjava natječatelja i 2 svjedoka o broju stanova i zgrade i potvrda RO o nespoštenom stambenom planu
 - b) fotokopiju redne knjižice
 - c) zemljišna knjižna izvedak se suda o vlasništu nekretnina
 - d) uvjerenje katalstra o posjedovnom stanju
 - e) dokaz o broju članova obitelji
 - f) potvrda o uplaćenju jamčevini
 - g) potvrda o sudjelovanju u NOB-u
 - h) potvrda Mjesne zajednice o broju članova obitelji
 - i) potvrda Mjesne zajednice ukoliko natječatelj živi kod roditelja kakav je objekt u kojem natječatelj živi, od koliko se prostorija raspolazi i tko sve koristi taj objekt
9. Ponuda se podnosi u roku od 15 dana od posljednjeg dana objavljuvanja rješenja
10. Rješenje o raspisivanju natječaja objavljuje se na oglašnoj ploči Skupštine općine Šibenik i Šibenskom listu
11. Natječati se mogu svi građani
12. Najpovoljniji sudionik u natječaju za davanje na korištenje građevinskog zemljišta radi izgradnje obiteljskih stambenih zgrada je novi korisnik koji postigne najveći broj bodova uz prihvatanje uvjeta na rješenju
13. Sudioniku koji ne uspije u natječaju vratiti će se uplaćene jamčevine u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja Natječajne komisije
14. Svaki se sudionik može natjecati za više parcele a na korištenje može dobiti samo jednu građevinsku parcelu
15. Ponuda za natječaj se šalje se poštom u zaprečenom omotu s naznakom -Ne otvaraj — za natječaj na području Mjesne zajednice Lozovac i Mjesne zajednice Vipolje
16. Ponuda za natječaj dostavlja se Općinskom komitetu za komunalne poslove Šibenik, Upravi za imovinsko-pravne poslove
17. Otvaranje ponuda zakazuje se dana 30. ožujka 1990. u zgradi Skupštine Općine Šibenik na I katu — sala za sastanke

Klasa: 944-05/89-01/110
Ur. br. 2182-12-02-89-01
Šibenik, 1. ožujka 1990.

PREDSEDJEDNIK
VJEĆA MJESENIH ZAJEDNICA
Boris Kovak, v.r.

SKUPŠTINA OPĆINE ŠIBENIK
PREDSEDJEDNIK SKUPŠTINE
Saša BARANOVIĆ, dipl.inž.v.r.

Romi s ražinske palje već godinu i pol dana svojim prisustvom privlače pažnju brojnih prolaznika, izazivajući pri tom komentare od onih: -Vidi priljevi Cigane, treba ih potjerati preko pojarskih - oni su ljudi pa do alarmativnih - Trebalo bi nešto uraditi za njih!-

Pa, iko su ljudi s raskršća, odakle su kako žive?

U kućici pored puta, sačinjenoj od dva lima, najloza i kamenja živi obitelj Rizvanović - otac Đžaler (45), majka Munika (32) i sedmoro djece: Đželardin (14), Dina (13), Oibrail (9), Muhamed (7), Sabahela (4), Mirsada (3) i najmlađa, šesnomjesečna Mersida.

Stigli su iz siromašne činogorske opštine Ivangrad, iz romskog naselja zvanog Talum, tza sebe ništa osim brojne rodbine nisu ostavili u Đžaler i duge godine čekanje na zapošljavanje na SIZ-u za zapošljavanje. Đžaler ima osam razreda osnovne škole, njegova supruga zna se jedino polpisati od sve djece jedino najstariji Đželardin ima 3 razreda osnovne škole, ostali ni dana. Neki se znaju polpisati, ali to je sve. Svakako, slaba preparacija za snalaženje u kompjutorizirnom stoljetju koje dolazi.

Zive leško i siromašno, ali pošte- no kako kažu, od prodaje sakupljenog metala, odbaćenih akumulatora, te raznog otpada na smeću.

— Ne prasimo i ne kredimo. Ne žudu se dječu nikto nije počao. Trudimo se da nikom ne smetamo. Žao nam je jedino što oni koji poštano rade lošije žive od onih što kradu. Nas girotinju nikto ne gleda, za državu i društvo ne postoje, osim kad nas zovu u JNA i rezervu — kaže Rizvanović.

Imaju li Rizvanovići nešto svoja u Ivangradu?

— Da imamo nešto, zar bismo bili ovđe? — odgovaraju protupitanjem.

Kućica u kojoj stanuju, kao i okoli prostor, nekadašnji vinograd čine zemljišnu česticu br. 4362/1 K O Šibenik, a od 1970. godine je u vlasništvu Dušana Ristića, dok Todor Vlasnik, također Rom, dopustio je Rizvanovićima da se konste prostorom do njegova povratka iz Italije koji može biti sutra ili za tri godine kažu Rizvanovići.

Zvanično prema podacima iz SUP-a Šibenik, Rizvanovići nemaju prebivalište na području opštine Fakultet, imaju ga.

Da li Rizvanovići vole slobodni, skitalački život Roma, tako idilično opisan u pjesmama, filmovima?

— Rado bismo živjeli na jednom mjestu. Imali smo svoju kuću, svoj stalni dom. Radovao bi me kad bi me djece moglo liti u vodu. Djece su pametne, ali su nekome drugom pametnijim, da imamo bolje mogućnosti, sigurno bi rešio od njih bilo. Moj najstariji sin Idris je samo tri godine u školi. Matematičku je dobro znao, kad bi barem mogao nastaviti, postigati dodatno razređe — piše Munika.

Kućica u kojoj žive nema ni vode ni struje. U šali kažu da sav zaraden novac troše na benzин za dovoz vode sa pumpa, odnosno željezničke stanice. Novac uglavnom troše na hranu i na benzin. Prema njihovim rečima, a to je i očito, tek preživljavaju nešta napredovanja.

Ispred stromognog doma često se suši oprano rublje. Oibrail nije mogao odnijeti, a da se opel ne slike, iiz svoj ponos — ponici.

Sesnomjesečna Mersida hrani se još uviđek svađom majčinim mlijekom, nema dodatno voće, ni povrće. Na slici je i dvanajstogodišnji Oibrail, koga se voli shikati.

Najmlađa dječa su doslovno bozo. Za blistrinu se nade obuće na smetlištu, najmlađi nizu le greća. U rano jutro čekaju se da ova sloboda blaga zime mogla vršnjci boga i bologola dječa kako se igraju. Pravilo čudo da osim prehlađeni grupe nešto gora nisu — zaradišta. Beba ima i upalu pluća, lipkovu plastraju jer se oni mogu snati u papirnatom svijetu propisa i pravila. Iako pravo na osiguranje mogu oslaviti preko nezaposlenog oca.

Na znaju naći rješenje za tako očito problema siromaštva, neobraženosti, nedostatka socijalne i zdravstvene sigurnosti, ne znaju kom da se obrate. Niko od nadležnih opštinskih organa nije ih posjetio osim milicija. Nekoliko građana po moglo im je starom odjelom i nemješajem. Pravno ne postoje u ovom gradu ljudi s ruba raskršća otišli su iz Ivangrada, a nikud nisu stigli.

Zbog bolesti unuka u posjelu je đed Rizvanović nekadašnji kujući, majstor za izradu bakrenog po-

suda knja viša nikto ne želi. 72 godišnjak iz drugog vremena i anjata. Se začudišnjicom i raslujućicom. Sa zom naivnosti rekan je da mu je 72, vrće želja da (nd općine), kad bi bio mojput, nobija žemlju pa da sagradi kakvu kuću, ali svjaj vrat. Bojni mu je da se starom Romu, kao i mnogim drugim beskućnicima, za želja neće moći takvo lako ispunjati.

U posjelu su i Đželardin, najmlađi brat, star 22 godine, s čestim obrazovanjem i 5. god na tečajnju na SIZ-u u Ivangradu. Oženjen je 27. godišnjom Zlatom, imaju jednogodišnjeg kćerku i on kao mnogi mladi sanja o zapošljavanju i stanu. Priča da se preko SIZ-a potisan doškolovati za 10. marta, ali došlo je bilo viška prijavljene — prečarao je.

O zbravljanju u Jugoslaviji, Rizvanovići saznaju iz trgovaca na bato rije. Raspliju se i zbravljaju na Kozovu, cijene Predsjednika SIV-a Plašića se demantiraju, ali su siromašni. Kažu, svega će biti, samo da budu mira, iako žive skudčano, siromašno, oni su na svoi način sretni. Ne

Ljudi s raskršća

Muhamed ima sermo 7 godina i predno radi na smecu, ne neletost u školu ne ide.

Bacu tragočinu. Mirisala se i ranjene vezele svojim pravnim papučama specijalnim za njih nadom na smecu a sadu pada jer se prestresa fotografira.

vici jedni na druge, ne žele da ne nemaju se ne konstite tabere za smirene.

Pitanje je koliko bi ih usrećio utemeljivanje načina života? Mogućnosti izbora kažu drugi, treba prepustiti Romima. Naravno, da bi čovjek mogao birati, treba mu nešto i biti ponudeno. Ovim ljudima za sada ništa nije ponudeno. Čipeli za bosu dječecu zdravstveno osiguranje, mogućnosti školovanja sigurno bi ih veselile.

Nada DRAŽIĆ VANAT

Sloboda nužnosti

Jednogodišnja Samra sama traži hranu a čak ni siromašivo ne može izbristiti majčinu radost sa Zlatinom lica.

Dina ima 13 godina. Ni dana škole. Majka je i sestre mlađe braći i sestrama, kuhinju i pere, žive ih kakav život je očekuje?

TEŠKO SA SOCIJALIZACIJOM

Dosed nismo bili upoznati s problemima obitelji Rizvanović. Pomagali smo Romima, pa i sada imamo neke u tremanu. Nisu u diskriminiranom položaju, imaju ista prava kao i ostali građani SFRJ. Izazili smo im u susret kad njihovim traženjem manje insistirajući na proglašenoj dokumentaciji, jer oni mnoga papire svog načina života nemaju, odnosno ne mogu dobiti. Međutim, dosed je samo jednom Romu, iz predaja Marinčevića uspijelo da se, u svrhu ljudi i načela zaštite, u potpunosti socijalizira, ali uspijela. Kad nekih neodgovarajućih roditelja, naravno uz njihov pristup, smještali smo dječecu u dom radi školovanja, ali oni bi ih kasnije usmiali. Uspjeh socijalizacije u velikoj mjeri zavrel od njih samih. Romi su inače slobodni, nisu neurotični. Imaju svu tempu i način života. Nakon što su u čestvu slobode provali dio života ledno, im je usuditi nevije, disciplinirati ih. Oni to često ne mogu. Na znaju racionalno raspoređati novcem neki pamoci koju dobiju utrošiti za jedan dan, mada ona kod pojedinih porodica iznosi i 2.000 dinara.

U odnosu na obitelj Rizvanović mogu reći da oni se aktiviraju bilo kakvog vidi stolne ili prizvance pomoći kod Centra mira, imaju zvanično prebivalište na području opštine Šibenik. Starši članovi porodice mogli bi, u svrhu propisanog zakona, biti korisnici socijalnog minimuma. Činjenica da netko ima mnogo djece ne znaci automatski pravo na novčanu pomoć. Zbog objektivne činjenice društvenog etika, Centar nije u stanju raditeljima pomoći, tim kao ni drugim socijalno ugrođenim ljudima. U odnosu na problem obitelji i obuće za dječu, materi ih se preporučili Crvenom križu. Sto se lica školovanja, činjenica da na njemu zakonom propisano, osnovno obrazovanje, problem je u nadležnosti Komiteta za arhiv i obrazovanje SD Šibenik i mjesne organizacije škole, a to je u novom slučaju OS "Lepa Šarić".

Moram istaći da su Romi izuzetno međusobno povezani socijalne grupe. Na svu način oni su sretni. Želite ih po svemu čijemu uvlažiti u nešta druga. Isbar načina života trebamo preputiti njima.

TIKO SVE (I PORADI ČEGA) NOSI ORUŽJE

UPUCAJ ME, UPUCAJ!

-Svakih dvadesetih stanovnika Šibenske općine posjeduje neku vrstu oružja. Najviše ih ima lovačku pušku, sljede po sjednički pistoli i revolveri, pa zračnim oružjem, sportskim oružjem među mnom bogatim i pravim vojничkim puškama jesu. Sve nebrojeno sma odgovarajući dozvolu. Kako je vlasnika oružja bez dozvole nemoguće je kazati, a da ih mne potvrđuje podatak da ih je bilo otkriveno jedanaest. Inače, što je posebno razumljivo, povećava se broj posjednika oružja. Lani u odnosu na prethodni za 191, a 38 zahtjeva za dozvolu je prošla godina odobrano, dok je 48 zahtjeva u postupku neštovanju. Da kada smo i ovo bilo je u upravnom prekrštanju i krovnom postupku oduzeto 10 oružja u četiri puta veće nego godinu ranije. Sve u svemu, Šibentani su u gospodarsko dobro neosuđeni, što je protumeterno mentalitetom balkanskog podneblja, a dopraćeno je na sjednicu izvršnog vijeća Šibenske općine Šibenik inicijativom nadležnih organa da ponudite kriterija za udavanje dozvola na posjedovanje oružja. Čula se i slijedila segvin kontinuirano dozvolu za raspodjeljivanje oružjem na bilo trebalo davači onima koji su su njega imali ponovo samo zbog potrebe službe, a nakon što odu u mirovinu ili u drugih razloga prestane spomenuta potreba -

SLOBODNA DALMACIJA

ONI ŠTO SE NAORUŽAVAJU
MLADIM ORUŽJEM ĆINE TO ZBOG
MENTALITETA BALKANSKOG PODNEBLJA
A DA SE NAORUŽAVAM RADI SVAKOG
SLUČAJA!

OD TOGA BI MOGLO BITI KORISNI

TURISTIČKO KOČARENJE

-Jadranlouise- je učinko dijonički pozival, a najnovijih interesu turističkih radnih organizacija govore da su zajednička nastupanja na turističkim sajmovima vrlo korisna i da trebaju postati praksom. Zajedničkom prezentacijom svijeta dolazi do izražaja nešto manjih atraktivnih mjeseta koja dosad nisu doživjavale veću afirmaciju na evropskom tržištu kao što je Blato, a otocima Kaprija, Zlarinom i Žirjem. U predstupajućem sezoni -Jadranlouise- želi i niti novih sklopljenih poslovnih suradnji, a uči se serviranje novih agencija obogaćivanja vozniog parka, olavarjanje novih poslovničica u Tribunu i Trogiru i dobra suradnja s Nacionalnim parkom Krka.

gdje djeluju tri poslovničice. Ona što je posebno zanimljivo je obogaćivanje u letničkoj ponudi. Teko će posjetiloci Šibenske rivjere već od ovog ljeta moći posjetiti tako Dalmatinsku zagoru u primorskom zaledu, zatim u Goriku, Paklovo Salo, a bit će organizirani izleti na izvore Krke i posjeti kninskih izvoda. Ono što -Jadranlouise- čini zanimljivim jest organizacija robinzončkog turizma na kornatskom arhipelagu, a od ovoga ljeta i jedan zanimljiv aranžman. Radi se o kočarenju za što će vlastiti posebno veliko zanimanje -

VJESNIK

AKTUALNA DOGADANJA

SUVIŠNO ZAJEDNIŠTVO

-Sjeverni i jugozapadni dio Šibenske općine Šibenik odabio je prijedlog Šibenske Zajednice Šibenske Dalmacije za osnivanje Šibenske Zajednice dalmatinskih općina u skladu s aktuelnim ustrojstvom amandmanima. Osim u Šibenskoj, učestvuju još pet dalmatinskih općina prema kojima, ovaj prijedlog općina u osnivanju Šibenske u formi ne važe u drugim općinama: te su Šibenskoj Zajednici uključive 20 uglevnih i regionalnih Šibensko-pakleničkih općina. Skupština Šibenske općine Dalmacija, kroz 17. svibnja 1990. Šibenski vlasti su se bilo kaže da u skladu s ovim novim ustrojstvom i stručnjaci u eventualnoj zajednici u Šibenskoj mogu uvesti eventualno samu na pravilu s međusobnim brojnim zapoštenim. Umjesto onih

varivih Županije dalmatinskih općina, izvrsna vježba liburnske općine na sklonici je rješenja koje bi omogućile uspostavljanje općina za rješavanje kroz dalmatinskih Šibenskih problema i problemi. Način je način je gradnja dalmatinskih autocesta. Na kraju dosada obilna diskusija lipakom knjiga je bilo rečeno i to da je dosad broj rasne oblike općenih i regionalnih Šibensko-pakleničkih općina mnogo manje a da Šibenske općine nisu od loga imala gotovo nikakve koristi, predloženo je da se prijedlog Šibenske ZD Dalmacije realizira, što je jednokratno i uključivanjem članova Vijeća i predstavnika

VEČERNJI LIST

SIVARNO A GDJE SU OSTALI?

ŠKENDEROV PRAVI PUT

-Popularni Šibenski pjevač Zdravko Škender dao je dosad najveći doprinos obnovi Šibence na Šibentevu koja su stradala u katastrofalnom požaru prete dvije i pol godine. Zahvaljujući dobrotvornom koncertu koji je održan u sportskoj dvorani - I. L. Ribar- prete nešto manje od dva mjeseca kupljeno je i ved zasaden - 18 000 sadnic. Kako smo učinili od Ivana Lambata, Šibenske pokretne -Zeleni akcijsi- u Šibentku, u sedmici Šuma dobrovoljnim su radom sudjelovali članovi -Zeleni akcijsi-. Sudjelovanje u obnovi Šibentevca najavljuju i druge estradne zvjezde ponjekoliko u Šibenskoj, a nih ne je malo, međutim zasad nisu raspunila obetanje ali se očekuje da je odgadjanje bilo privremeno zbog zauzećnosti. U svakom slučaju primjer Zdravka Škendera upućuje na prave putove i način kako se može pomoci Šibeniku da što prije i bezbrižno povrati svu zeleni Šibentevac koja nisu bila rušena nazivat -plutima- i simbolom loga grada

VEČERNJI LIST

DOGADA SE (I) MEDU NAMA

PROTEST ZA PROTESTOM

-Slobodna Pirovac - Rogoznatički kop su se prije pobunili protiv nepriznajućeg iračkog općine, trenutki su stanovnicima Brodancima, Tribunom Željana, Žabljaku i Vodicu. Pirovac su u nekoliko novih tradicijskih ustanova iz Šibenske općine pravedajući taj zahtjev međunarodnim odnosom prema prijateljima mješovitim zajednicama. Rogoznatičari su takođe tradicijski ušli u Šibensku općinu i to ponajprije zbog loša komunalne infrastrukture u mjestu, kao i zbog nepostojanja društvenih objekata kop bi tom malom mjestu pružili veći prosperitet i konkretno ih izvukli iz vlažnogodinje učimasti u koju su zapadli slijedom krvicom. Stanovnici Brodanci bih su ustrajni u svojem zahtjevu da ih se izuzme u granice grada, u čemu su nakon vlažnogodinje sporazili napakom i uspjeli. Brodanci, naime, tvrde da ih niko nije pitao za mišljenje, već da su u novim mješavini da je njihovo mjesto odvojeno od maležnog Šibenskog - otoka Krapnja i pridopravljeno gradu. I želite. Tribunj je nezadovoljni su postojećim stanjem u njihovoj mjesto zajednicama, posebno kad je učinak u višem izgradnji Željana, koji su protiv ugradnje odmarališta Ferjanaševog saveza na lokaciju Dobri Dolac.

VJESNIK

KOME SMEĆA JUGOSLAVENSKI FESTIVAL DJETETA

ŠOVINISTIČKI UBODI

-Politika je odumjerila bilo, barem simbolično zastupljena u našoj kulturi. Ni JFD poj nje uspijevao umaknuti. No rekao bih da smo najviše i najpodnemljiji potiskujući političare i ustanje festivala u političke igre dočekujući prošla godina 20. godišnjeknog književnika za djecu Maže Odalovčića. U -Politikinoj- razbići -Odec i resgovarac- Odalovčić nam se u povodu događaja u Pirovcu i Šibeniku, zbor koji je Šibenici u djeti londonskoj štampe bio predstavljen u najčistijim bojama. Što Šibenik bez dobitje nje zastudio, obolio malibom da na ovogodišnjem jubilarnom festivalu u program uvrstimo i -maličnu za nebranjenu decu-. Naime, s vito mesčnim i provokativnim pobudama pratišnici je književnost na našu adresu uputili i ovu poruku. -Pirovački kukavci će boritiši su prednost domaćeg laranja. Žigicom sačuvanom iz 1941. krešnjuće mržnju po nebranjenoj deci i zemlji Šibenskoj-. Nije li to potiskujući da se JFD kao užurano značajno i u zemlji i u svijetu afirmirana kulturna manifestacija za djecu diskvalificira impulzivajući joj da dobijem u Pirovcu netučku srpsku djecu to mislio gleda i žuti Potpisao sam i veli O. Putniković na Odalovčićev -literarni lamanj- odgovore u -Politici- ali ova novina moj odgovor, upravo osobno životu Milivoju Nikoliću, nikada nije isklala.

NEDJELJNA DALMACIJA

VJEĆ OD NEZAUMLJEVANJA

»POGUBNA« ZNANOST

-Savjet Nacionalnog parka - Krka- nedavno je usuglašavao stavove oko budućih sektora među kojima su, uz finansijsko planški upravni investicijsko-djelatničku raznolikost, i -znanstveno obrazovni-. Upravo tražili su odgovor tome da se među svim ovim nazivima koji najpričujuju određuju pojedine djelatnosti u Upravi, nade rijec -znanstveni-. Bio je tu obrazloženje od onoga da nacionalni parkovi nisu znanstvene ustanove, do onoga da posjetiloci ne dolaze zbog znanstvenih istraživanja. Primjerice da Park nije znanstvena ustanova (a o tome niko i ne misli), nema osnova jer isto tako nije ni fizička, pa postoji sektor koji se jedino i istključivo zove TURISTIČKI. Inzistirajući da se u nježno -znanstvene- -fizički- upravo je besmisleno jer je ZAŠTITA osnovna djelatnost Parka, pa se ona podrazumejava u svakom, svakom segmentu rada! Konačno, rješavanje svih problema koji nastaju na planu zaštite, radimo bitnog i životinjskog svijeta zasniva se na - znanstvenoj osnovi, analizi ili realizaciji. Kad se sve zbroji, inzistirajući da se briže riječ -znanstveni- koja bi upravo trebala imponirati i davati težinu među svim oslatentim djelatnostima i sektorima Uprave vrlo je indikativno. Tim više bio je upravo znanost, bez obzira na to kako se manifestira njezina pojavnost, temelj za postojanje svakog nacionalnog parka, svega što on slobom nosi a što, jesu je, mora rezultirati došelskom posjetilaca. Dakle, to inzistiranje ne možemo gledati drugačije dok u svijetu sveukupnog odnosa prema znanosti u ovoj zemlji. Da nije tako, članovi Savjeta bi morali napravio inzistirati da se među takšno nabrojanim poslovima i sektorima Uprave nade i neće znanstveni. -

SLOBODNA DALMACIJA

SEDAM TELEVIZIJSKIH DANA

ČETVRTAK,
15. 3. 1990.

PRVI PROGRAM

- 8.20 TV-kalendar
- 8.30 -Družba Pore Kvrčice. — serija za djecu (1/3)
- ŠKOLSKI PROGRAM
- 9.00 Novica
- 9.05 U potrazi za glazbom: Čemo mjesec
- 9.20 Božićni iz jaja
- 9.40 Ekologija kopnenih voda
- 10.00 Francuski jezik
- 10.30 Vrijest
- 10.35 Pregled programa
- 12.40 PROPUSTILI STE — POGLEDAJTE ŠKOLSKI PROGRAM
- 13.40 Novica
- 13.41 Portret znanstvenika: Fermat Pierre
- 14.10 Njemački jezik: Alles Gute 16
- 14.40 Pregled programa
- 14.45 Vrijest
- 14.55 NOĆ S VAMA (repriza)
- 17.00 Dnevnik II
- 17.20 -Živjeti zajedno — obrazovna emisija
- 17.30 Družba Pore Kvrčice. — serija za djecu (1/3)
- 18.20 Brojke i slova
- 18.40 Crtni film
- 18.45 -Crna kutija. — dokumentarni program
- 19.15 Mala tajna velikih majstora kuhinje
- 19.20 Crtni film
- 19.27 Večeras...
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vrijeme
- 20.00 -Labičnik. — politički magazin
- 21.05 Kviboteka
- 22.25 Dnevnik
- 22.45 Sport danas
- 22.50 NOĆ S VAMA
- 00.55 Vrijest
- 01.00 Pregled programa za petak

DRUGI PROGRAM

- 10.00 Vrijest
- 10.05 TV-kalendar
- 10.15 AARE: Svjetski kup u skijanju — epust (M), snimka
- 17.00 Lumačljada
- 18.00 Zagrebačka panorama
- 18.20 Regionalni program Dalmacija
- 19.27 Večeras...
- 19.30 TEL AVIV Kočarska — Kup evropskih pravaka. — Macabbi — Jugoplastika, i. pol. prijenos
- 20.20 Kočarska, II poluvrijeme, prijenos
- 21.00 TV-MIX
- 21.15 TV-glazba
- 21.30 Večer u klubu
- 22.15 Izbori '90 — kontakt program
- 22.18 Odjava programa — San bez granica

PETAK.
16. 3. 1990.

PRVI PROGRAM

- 8.20 TV-kalendar
- 8.30 -Recite mi što da radim. — dokumentarna serija za djecu (3/8)
- ŠKOLSKI PROGRAM
- 9.00 Kontakt program: Edukator
- 10.20 Vrijest
- 10.28 ŠKOLSKI PROGRAM
- 12.30 Vrijest
- 12.35 Pregled programa
- 12.40 PROPUSTILI STE — POGLEDAJTE
- 13.28 Kviboteka, repriza
- 14.40 Pregled programa
- 14.45 Vrijest
- 14.55 NOĆ S VAMA (repriza)
- 17.00 Dnevnik I
- 17.20 Znakovitni program
- 17.30 -Recite mi što da radim. — dokumentarna serija za djecu (3/8)
- 18.20 Brojke i slova
- 18.40 Crtni film
- 18.45 Muppet Show (11/26)
- 19.10 Crtni film
- 19.27 Večeras...
- 19.30 Dnevnik II
- 19.55 Vrijeme
- 20.00 -Zabavi u Los Angelesu, osimski film (16/20)
- 20.35 Domaci show program
- 21.40 Dnevnik III
- 22.00 -Slike nemana. — kulturni magazin
- 23.00 Sport danas
- 23.05 NOĆ S VAMA — Dinastija — seriji film
- 01.05 Vrijest

ČETVRTAK,
15. 3. 1990.

01.10 Pregled programa za subotu

- DRUGI PROGRAM**
- 15.45 Pregled programa
 - 16.00 Vrijest
 - 16.05 TV-kalendar
 - 16.15 AARE: Svjetski kup u skijanju superveleslalom (2). snimka (EPP)
 - 17.00 Lumačljada
 - 18.00 Zagrebačka panorama
 - 18.20 Regionalni program 20. Biokovo
 - 18.27 Večeras...
 - 19.20 Dnevnik
 - 20.00 Emisija tjedna
 - 20.45 TV-MIX
 - 21.00 Ptitko SIV — kontakt program
 - 22.00 Majstori animacije
 - 22.30 -Zakon i kamufloža. — grčki igralni film
 - 00.00 Odjava programa — San bez granica

PRVI PROGRAM
CIKLUS FILMOVA W. DISNEYA:

- MJESEČEV PILOT.** — američki igralni film

To je film o mladom pilotu koji se spremo na put oko Mjeseca. Mora se pridržavaći strogovog režima lishene, ne smije pričati s nepoznatima, mora izbjegavati stresne situacije. Pojavljuje se zagonetna djevojka, Lyra, koja zna previše. Svi odmah posumnjaju da je špijunka...

Uloge tumače: Edmond O'Brien, Tom Tryon, Brian Keith.

Režija: James Neilson

20.15 MUZIČKA VEČER: Koncert za gradačće filharmonije

- 21.30 TV-MIX
- 21.40 TV-kalendar
- 22.10 TV-galerija
- 22.40 -Price Grahaama Greenea — seriji film (10/19)
- 23.10 Odjava programa — San bez granica

PRVI PROGRAM

CIKLUS FILMOVA W. DISNEYA:

-MJESEČEV PILOT. — američki igralni film

To je film o mladom pilotu koji se spremo na put oko Mjeseca. Mora se pridržavaći strogovog režima lishene, ne smije pričati s nepoznatima, mora izbjegavati stresne situacije. Pojavljuje se zagonetna djevojka, Lyra, koja zna previše. Svi odmah posumnjaju da je špijunka...

Uloge tumače: Edmond O'Brien, Tom Tryon, Brian Keith.

Režija: James Neilson

NEDJELJA,
18. 3. 1990.

PRVI PROGRAM

- 9.30 Vrijest

- 9.35 -Rakuni. — repriza crne serije (11/12)

- 10.00 NEDJELJNO PRIJEPODNE ZA DJECU. — Troje u dvorcu

- 11.00 Pallagi/vredna emisija

- 12.00 -VideoMTV. — emisija ozbiljne glazbe

- 12.45 -Mama Lucia. — seriji film (1/9)

- 14.15 Vrijest

- 14.20 NEDJELJNO POPODNE

- 15.20 -Posilje 2000. — znanstveno-popolarsna serija

- 17.10 -Žandar se ženi. — francuski igralni film

- 18.45 -Rakuni. — crna serija (12/12)

- 19.10 TV-ljutina

- 19.27 Večeras...

- 19.30 Dnevnik

- 19.55 Vrijeme

- 20.00 -Neka čudna zemlja. — dramska serija (2/3)

- 20.55 Glazbena parada -Bodenči 90.

- 21.25 Dnevnik

- 21.45 Sportski pregled

- 22.30 Vrijest na engleskom jeziku

- 22.35 NOĆ S VAMA — uvod

- Seriji film

- Agencija medeni mjesec

- TV-MTV

- NOĆ S VAMA — nastavak

- 01.40 Vrijest

- 00.45 Pregled programa za ponedjeljak

DRUGI PROGRAM

- 7.40 TV-kalendar

- 7.50 Vrijest

- 7.55 NOĆ S VAMA (repriza)

- 10.00 DANAS ZA SUTRA: Pod zastavom

- 13.00 SPORTSKO POPODNE

- Aero: SP u alpskom skijanju — paralelsalom (M i Ž)

- PJ u košarki: Žadar-Bosna

- 19.27 Večeras...

- 19.30 Dnevnik

- 19.55 Večeras...

- 20.00 -Portret svjetskih lidera. — dokumentarna serija (1/8)

- 21.10 Od našeg dopisnika

- 22.40 Argumenti

- 23.40 Odjava programa

- San bez granica

PONEDJELJAK,
19. 03. 1990.

PRVI PROGRAM

- 8.00 TEST

- 8.15 Pregled programa

- 8.20 TV-kalendar

- 8.30 -Šumsko predstava. — serija za djecu (9/9)

- 8.45 -Šaranica. — emisija za djecu

ŠKOLSKI PROGRAM

- 9.00 Novica

- 9.02 Božićni iz jaja

- 9.15 Pedagoški leksikon

- 9.30 Ut glazbu o glazbi

- 10.00 -Dinastija. — seriji film

- Hercule Poirot. — seriji film

- 01.30 Vrijest

- 01.35 Pregled programa za nedjelju

DRUGI PROGRAM

- 11.40 TV-kalendar

- 11.50 AARE: SP u alpskom skijanju, ženski (M)

- 13.00 Crtni filmovi

- 13.20 NOĆ S VAMA (repriza)

- 13.25 Predstava za djecu

- 16.25 -Kako bili zajedno. — informativno-zabavna emisija

- 16.35 PJ u rukometu: Crvena zvezda. — Metropolitika

- 17.30 Rukomet, II poluvrijeme

- 18.20 VATERPOLO. — Kotor. — Mladost.

- 18.27 Večeras...

- 19.30 Dnevnik

- 19.55 Večeras...

- 10.00 Vrijest

- 10.30 Vrijest

• ČOVJEČE (NE) LJUTI SE •

OPOZICIJA U POZICIJI

Cuti se proljeće
U svaku i obalu

● Malo! Općinski komitet SKM Šibenik!

— Da, ali, čujte.

● Ono smo što jeamo. O tom pitanju nema negiranja i pogadanja. Kao ni u slučaju kad je ipak o demokraciji i demokratskoj obnovi

● Stranka demokratske obnove — što mislite obnoviti, sebe ili pak ona ako bude tako i ukoliko pobijedile?

— Izrečena misao i naš program uopće nisu vezani samo za našu eventualnu pobjedu, isto

● Postoje realni izgledi da pobijedite smatraju?

— Bilo bi prestrukno kazati da nama izgleda

● Sve to zanavljujući vizijsi rečene demokratske obnove?

— Ni, smo vec kazali da sutrašnjicu vidimo iščitljivo skrenuto po mjeni čovjek

● Da juče nije bilo tako, znaci?

— Prav zatvrdili ponkad ne istu odgovor

● Prema vlastitim kazujućim, odricete se ih da pati u tasi odnecanja vlasti — noću na raspravni (izborni) brod s ostalim sudionicima?

— Bez prave konkurenčije i podjednakih uvjeta za sve sudionike na startu izbora ultične ne bi bilo ni prave mreže. Posve jasno i jednostavno

● Gledano s (vase) pozicije, nema opoziciju — opoziciju!

— Kako malim?

● Ako su svu onu koju imaju drugacije mišljenje nego što ga vi imate opozicija

— Vama, pretpostaviti je da sto i vi opozicija nijama, a zapravo opozicija nema jer trenutno niti ne drži poziciju?

— Malo ste zapetljali, morate priznati!

● Vi ste bezeli, odricemo se vlasti?

— Dobro, dobro.

● I jeste li?

— U pitanju je jasno iskazana misao i proklamirana politika

● Vi ste dakte, odricući se vlasti, opoziciji, a i samima sebi, ubli (iz rubu) opoziciju, pa je zaključat samo jedan — opozicije opoziciji i to nema?

— Kad vi tako kazete, onda neka tako i bude

● I kad je tako, a sami kazete da je tako, onda je očekivali da će se i na nekom način idućem skupu pojaviti lokalni stranici prvič s ciljem da vam potakne srpski početak (izborni) ulice?

— Moguće, sve je moguće

● Moguće da to učine, po uzoru na nevjjetje-pozdravljenje, prilikom osnivanja ogranaka HKDS u Šibeniku, i Šibenski -selo- tako nisu stranici?

— To je, gdje i kada, prepustimo ipak meniju. Strpljenje nije nikad sunčano

● Jas -seleni- su bao takvi (ipak) neutralni i bao takvi (u pravilu) sve pozdravljaju?

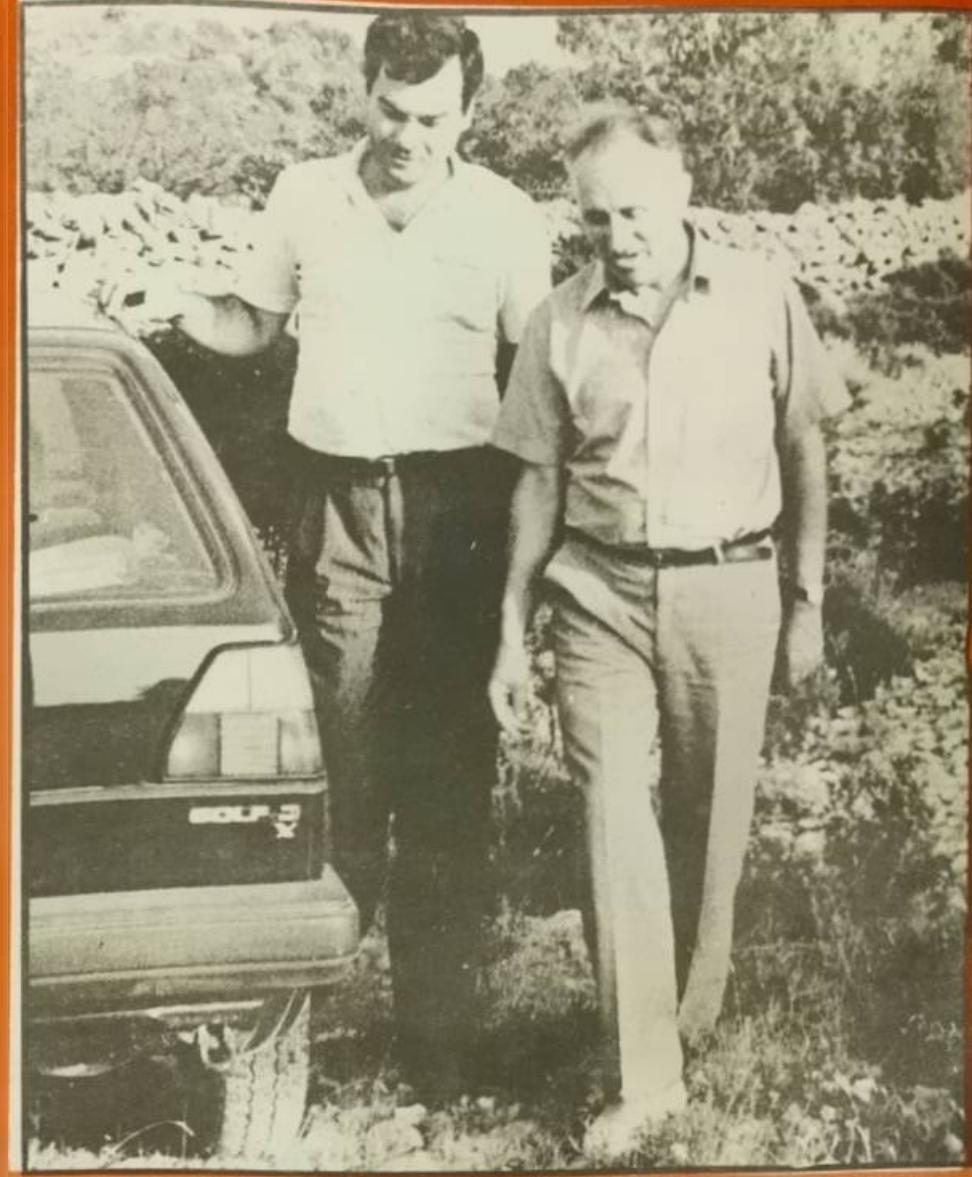
— Ne bih o tome zastala.

● Nit u tome kako vam go članstvo osjećamo osipa, a i neki članovi su vam samo napola članovi jer ne plaćaju članarinu. Poput onih iz „Luke“ i „Vodovoda“, primjerice?

— Bilo će vremena za to, a i se druge stvari

.. Nekto kaže da je vrijeme zlato, a vremena će biti, znaci, i stalo bilo će — gutra!

VEI izar

JOSIP OLIVARI

UZ RUB PO RUBU

KORAČANJE PO SKLISKOM TERENU

Znači li to da sam
i za tebe prihvatiš?!

Proklamirano bratstvo na mnogočemu ljudi

I na oružju, eto.

Dok ga na jednoj strani traže i (glasno) izvikuju: hoćemo (i dajte nam) oružje, dotle na drugoj strani odzvaja: eho suprotnog predznaka — ne da(j)mo oružje.

Tako i na Izvršnom vijeću Skupštine općine Šibenik

Članovi su kazali da kad je niječ o oružju, u pitanju moraju biti stroga kontrolirane radnje. U pogledu izдавanja novih dozvola i slično Jer starih dozvola je isuviše slijesel, reklo bi se. Tako da je svaki dvadeseti Šibenčanin otprikljike, vlasnik (nekakvog) vatrenog oružja, i to legalni

NA NIŠANU

Boj ne
bije
svijetlo
oružje

za (skupim) filatelističkim i isto tako numizmatičkim zbirkama, čime se opterećuju tako neki „vanka“, čovjek „našeg kova“ više za nekim drugim zbirkama žudi i više cijeni jednu običnu kuburu iz 1905. recimo, negoli unikal poštansku marku hrvatskih pošta iz 1873. Isto se i na rijetki novac odnosi. Uostalom i tko je čuo za tamo nekakvu marku ili nekakav sitni novac, ukoliko dollar ili marka nije, ali za oružje jest. Za pušku Mandušića Vuka, topuz Kraljevića Marka buzdovan od Sigela Janka — da ne nabrajam više. Jednima je preveć, drugima premalo oružja.

Ni u bratskoj zajednici nisu svi jednakci. Niti misle (pod)jednako. Odista sretna okolnost, kad je (nova podjela) oružje u pitanju

• UTORAK

Đuro, okupirao širom svijeta
Zvanični Petelin umirovljenici i volonterski
u diktatoru isti osnovane Poljoprivredne
takne zbirnike objasnjuju kako je osnovni cilj Zadruge djelatnost koja će
zajedno 10-15. Zadružjano

— A kojih? Ako se ne vratimo mi, boj
već imamo posao u Šibeniku, ko je tada
mladi koji žive u Zadružju? — nehalice
o vlasti općici nevan Šoje i rodnic
MIRZ a Velimir Škarić koji se tada ve
no Zadružjana stolice krunio u indijs
čije živeli, u općinskom vrednosti ili na
radnom ljestvu?

• SRIJEDA

Metarac sa hajdu općini rado bugnati
-Cajum-. Ne smijem ni bludjivo (glasno)
promiditi u bio da se sve pomalo mog
stotiti novci, učestvati u poslovu 8 marta
A i usam ženomreći! Čak naprotiv

• ČETVRTAK

U pisanjima - Šibenke- pročitao sam
govore kop govore o festinkama za
pozivaju hrvatskih boškaraga u povlačeno

SVAKIH 7 DANA

društvo. Dva su iz Splita, jedan u Novom
Selu. A Zadar? Zdar u Žadranu ne sjediš
dara kada su Šibenčani na stariom istać
biti kapama edazi u Jazire da kodie
Berdur i ostale? Ili je doleskom Šibenč
Kraljimirski klub zaboravio da postigni Kra
ćimirov grad?

• PETAK

Konačno trećak optimizma u turizmu. Ljubo
Jelovčić direktor prodaje u murtarskoj
-Hramini- govori o ovosezonskom učagu
nisi od milijun maraka dok Boris Pađura
lin, direktor novog betonskog poduzeća
vjeruje u ovosezonski promet od tri milijuna
na mjesecu.

Znači li to da je u turizmu bolje bilo stvarno
izvoden -Hramina- en -Štancu-, a be
tinski ugostitelji od brodograditelji nego
u lobem braku?

• SUBOTA

Od sice nem te neam po vcu boji, a jug
treba neće lože bedrovske politike u tu
turizmu di koga sve ne zapošljavamo ban ko

nekakva reagacione, kai su zapravo ne
te prvo lice prema (stranom) gospu. Ve
čeće oprimite gospo

Qos! — Molim vas probudite me u 5 sati!
Recepčionali — Sjor, nema problema sa
mo me na to podsjetiti da čekam i pol

• NEODJELJA

. Nisam baš iznenaden bio su Ivo Brešan
Rade Šerbadžija, Mišo Kovčić i Edo Murki
kandidati Štrance demokratskih promjena
(član Saveza komunista Hrvatske) na idu
ćim izborima. Nisam ih baš nitišto stukao
što nagla misle. Jedinio mi nekako na ide
u glavu da će Mito umjesto -Svi pobjeđuju
ia na čujem. — Članci Marteša i Engelse

• PONEDJELJAK

Cijem da su Prosvetari iz svojih lokalisa
ih mrtvog ovozeobabno uskali protiv nem
ili da im osnovna škola -Gustave Sorella-
či im smrđalo gospo ne smeta što mali
imaju matematičku čarobu, gospo
odgoj bez vrtovip i kazeolore, gimnasti
čku bez grabe, dvorane a u tolikom
čvoru legla potresljivačke zaraze!

VELIKI SITNIČAR

Broj č. 8	Broj č. 9	Broj č. 10	Broj č. 11	Broj č. 12	Broj č. 13	Broj č. 14	Broj č. 15	Broj č. 16	Broj č. 17	Broj č. 18	Broj č. 19	Broj č. 20	Broj č. 21	Broj č. 22	Broj č. 23	Broj č. 24	Broj č. 25	Broj č. 26	Broj č. 27	Broj č. 28	Broj č. 29	Broj č. 30	Broj č. 31	Broj č. 32	Broj č. 33	Broj č. 34	Broj č. 35	Broj č. 36	Broj č. 37	Broj č. 38	Broj č. 39	Broj č. 40	Broj č. 41	Broj č. 42	Broj č. 43	Broj č. 44	Broj č. 45	Broj č. 46	Broj č. 47	Broj č. 48	Broj č. 49	Broj č. 50	Broj č. 51	Broj č. 52	Broj č. 53	Broj č. 54	Broj č. 55	Broj č. 56	Broj č. 57	Broj č. 58	Broj č. 59	Broj č. 60	Broj č. 61	Broj č. 62	Broj č. 63	Broj č. 64	Broj č. 65	Broj č. 66	Broj č. 67	Broj č. 68	Broj č. 69	Broj č. 70	Broj č. 71	Broj č. 72	Broj č. 73	Broj č. 74	Broj č. 75	Broj č. 76	Broj č. 77	Broj č. 78	Broj č. 79	Broj č. 80	Broj č. 81	Broj č. 82	Broj č. 83	Broj č. 84	Broj č. 85	Broj č. 86	Broj č. 87	Broj č. 88	Broj č. 89	Broj č. 90	Broj č. 91	Broj č. 92	Broj č. 93	Broj č. 94	Broj č. 95	Broj č. 96	Broj č. 97	Broj č. 98	Broj č. 99	Broj č. 100	Broj č. 101	Broj č. 102	Broj č. 103	Broj č. 104	Broj č. 105	Broj č. 106	Broj č. 107	Broj č. 108	Broj č. 109	Broj č. 110	Broj č. 111	Broj č. 112	Broj č. 113	Broj č. 114	Broj č. 115	Broj č. 116	Broj č. 117	Broj č. 118	Broj č. 119	Broj č. 120	Broj č. 121	Broj č. 122	Broj č. 123	Broj č. 124	Broj č. 125	Broj č. 126	Broj č. 127	Broj č. 128	Broj č. 129	Broj č. 130	Broj č. 131	Broj č. 132	Broj č. 133	Broj č. 134	Broj č. 135	Broj č. 136	Broj č. 137	Broj č. 138	Broj č. 139	Broj č. 140	Broj č. 141	Broj č. 142	Broj č. 143	Broj č. 144	Broj č. 145	Broj č. 146	Broj č. 147	Broj č. 148	Broj č. 149	Broj č. 150	Broj č. 151	Broj č. 152	Broj č. 153	Broj č. 154	Broj č. 155	Broj č. 156	Broj č. 157	Broj č. 158	Broj č. 159	Broj č. 160	Broj č. 161	Broj č. 162	Broj č. 163	Broj č. 164	Broj č. 165	Broj č. 166	Broj č. 167	Broj č. 168	Broj č. 169	Broj č. 170	Broj č. 171	Broj č. 172	Broj č. 173	Broj č. 174	Broj č. 175	Broj č. 176	Broj č. 177	Broj č. 178	Broj č. 179	Broj č. 180	Broj č. 181	Broj č. 182	Broj č. 183	Broj č. 184	Broj